

అపకారికి ఉపకారం

విశాలదేశాన్నిలే కీర్తిసేసుదికి, ఒక్కగా నెక్క కుమార్తె, ఆమె పేరు ప్రియంవద. ఆమె గొప్ప సౌందర్యవతే కాక, గురువుల ద్వారా, రాజకుమార్తెకు అవసరం అయిన అన్ని విద్యలూ నేర్చుకున్నది. అయితే, ఆమె పుట్టగానే జాతకం చూసిన అష్టావ జ్యోతిష్కుడు, రాజా, రాణిలకు ప్రియంవద భవిష్యత్తును గురించిన కొన్ని వింత విషయాలు చెప్పాడు.

ప్రియంవదకు పాముకాటు ప్రమాదం వున్నది: ఆమె ఒక పామాన్యుణ్ణి వివాహం అడుకుంది.

తమ అష్టావ జ్యోతిష్కుడు, జ్యోతి శాస్త్రంలో నిధి అన్న సమ్మతం, కీర్తి సేసుదికీ, రాణికి వున్నది. తమ కుమార్తెను రానున్న ప్రమాదాల నుంచి కాపాడుకునేందుకు వాళ్ళొక పథకం వేశారు. అదేమంటే—ప్రియంవద, ఏ

రాజకుమారుణ్ణి వివాహం అదేవరకు, ఆమె తనకు విద్య నేర్చే గురువులనూ, దాసీలనూ తప్ప, మరే పురుషుణ్ణి చూడ కుండా గట్టి కట్టుబడిట్టం చేయడం.

ప్రియంవద సంవకం, తల్లిదండ్రులు ఆశించిన విధంగానే పాగి. వదహరు సంవత్సరాలు నిండినై, అప్పటి నుంచీ కీర్తిసేమడు కీ ప్రంగా వరా స్వేషణ ప్రారంభించాడు. అన్ని విద్యలలోనూ పాటి లేని మేటి రాజకుమారుడిని వెతికి, తన అల్లుడుగా చేసుకోవాలని, ఆయన అక వడుకున్నాడు.

ఇలా పుండగా—ఒక పాక్ష మినాది రాత్రి, ప్రియంవద చెలికత్తెలు ఎవరూ వెంట లేకుండా, ఒంటరిగా ఉద్యాన వనంలో విహరిస్తున్నది. అప్పుడు, ఎక్కడి నుంచో ఒక నల్లని నాగుపాము సప్తి. ఆమె ముందు వడగవిప్పి అడపాగింది.

ప్రియంవద పామును గమనించలేదు. ఆమె సంపెంగపూలను వాసన చూస్తూ పరవశించిపోయి, కొద్దిసేపటి తర్వాత, ఒక పూవును ముక్కుకానించుకుని అలా విసిరింది.

ప్రియంవద విసిరిన పువ్వు, పడగవిప్పి ఆడుకున్న వాగుపాము పడగకు తగిలింది. పాము వెంటనే బున్నమన్నది. ఆ శబ్దం వింటూనే ఆమె ఉలిక్కిపడి, అటు చూసింది. ఎదురుగా వాగుపాము!

ప్రియంవద భయకంపితురాలై పోయింది. వాగుపాము ఒక్కక్షణం పడగ పైకెత్తి, ఆమె కని చూసి, ఆగ్రుణ్ణముంచుకు వచ్చింది. ఆమె పారిపోవాలను

కున్నది కాని, కాళ్ళను కదిలించలేక పోయింది. ఆమె భీతితో కన్నుమంటూ అరిచింది.

ఆ మరుక్షణం, భటు దొకడు పరిగిత్తుకుంటూ అక్కడి కొచ్చి, వాగుపాముతో పట్టుకుని, గిరిగిర తెచ్చి, నేల కని ఒక సారి బలంగా మోచి, దూరంగా పార వేశాడు.

ప్రియంవద వెంటనే తెలుకుని, భటుడి కని చూసింది. వాడు యువకుడు, మంచి అందగాడు. ఆమె అలాంటి రూపవంతుణ్ణి ఇంతవరకూ చూసి వుండలేదు. సైగా, తను భయంతో కేక వెయ్యగానే, అతడక్కడికి ఎలా వచ్చాడో, ఆమెకు అర్థం కాలేదు.

ప్రియంవద, భటుణ్ణి, "నివేరు మువ్వ?" అని అడిగింది.

"నేను, తమ సేవకుణ్ణి. ఉద్యానవన కాపలా భటుణ్ణి. రాజకుమారి!" అని జవాబిచ్చాడు వాడు.

రాజకుమారి తనను చూడకపోయినా, కాపలా భటుడుగా, వాడు రాజకుమారిని దూరంగా వుండి చాలాసార్లు చూసి వున్నాడు.

"సమయానికి వచ్చి, నా ప్రాణం కాపాడావు. నీకేం కావాలో కరుకో," అన్నది ప్రియంవద.

“నాకే కోరికయీ లేవు,” అన్నాడు భటుడు.

“ఈ ప్రపంచంలో, కోరిక బుండని వారుండరు. నందే హించకుండా, నీ మనసులో ఎటువంటి కోరిక వున్నానరే, చెప్పు!” అన్నది ప్రియంవద.

“మనిషికి స్వర్గం చూడాలని వుంటుంది; దేవుణ్ణి చూడాలని వుంటుంది. కాబట్టి కోరికలేవరైతే తిర్చగలరా?” అని అడిగాడు భటుడు.

“నేను తిర్చగల కోరికలేమీ, నీకు లేవా?” అన్నది ప్రియంవద.

“తమరు, నా కోర్కెను తిర్చగలరు; కానీ తిర్చరు. ఒకవేళ, తమరు నా కోర్కెను తిర్చుకొనన్నా, నేనంగీకరించను,” అన్నాడు భటుడు.

“ఏమిటి, నీ కోరిక?” అన్నది ప్రియంవద, భటుడి సూటలకు ఎంతో ఆశ్చర్యపోతూ.

“చాకుమారీ! నేను, తమను ప్రేమిస్తున్నాను. కానీ, మన పెళ్ళి అసాధ్యం. ఎందువల్లనంటే, నేను తమను ప్రేమిస్తున్నట్టు తెలిస్తే, ప్రభువులు, నా తల్లి తీయించేస్తారు. నేను మిమ్మల్ని ప్రేమిస్తున్నాను; నా ప్రాణాన్ని ప్రేమిస్తున్నాను. బతికుంటే రోజూ మిమ్మల్ని చూస్తూండవచ్చు,” అన్నాడు భటుడు.

ఆ సూటలకు ప్రియంవద తెల్ల బోయింది. భటుడు నిజమే చెప్పాడు! వాడిని పెళ్ళాడడం, తమ సులభంగా తిర్చగల కోరిక—కానీ, ఆ కోరిక తను తిర్చలేదు. ఈ విషయం తెలిస్తే, తన తండ్రి కోవగించుకోవడమే నాక. భటుడి కల తీయించినా, తీయించవచ్చు! అయితే, తను ఇప్పుడేం చేయాలి? ప్రాణాలకు తెగించి తనను పాముకాటు నుంచి రక్షించిన భటుడి కోరిక కూడా తిర్చలేకపోతే, తను ఛాళకుమారి అయిందీ ఏం ప్రయోజనం?

ప్రియంవద దిగులుగా, “ఐంతకాలం, నేను చాలా గొప్పదాన్ని సేసుకున్నాను.

ఉచికారి ఉచికారం కూడా చేయలేని, అసహాయురాలినని, యిప్పుడే తెలిసింది. నన్ను క్షమించు!" అన్నది.

"క్షమించడానికి, నేను తమకు చేసిన ఉచికారం ఏమిటి? నేను తమ సేవకుణ్ణి, తమను రక్షించుకొనడం, నా బాధ్యత. నా మీద అభిమానం ఉంటే, అదేబాబు, రాకుమారి!" అన్నాడు భటుడు.

ప్రియంపద ఉద్వాసవనం నుంచి, పుట్టెడు దిగులుతో అంతఃపురానికి వెళ్లింది. అ సమయంలో కీర్తిసేనుడు, తన భార్య కాంభిమతితో మాట్లాడుతున్నాడు. రాజా, రాణి కూడా ప్రియంపద రాకను గమనించ లేదు. వాళ్ళిద్దరూ తనను గురించే

మాట్లాడుతుంటున్నారని గ్రహించి, ప్రియంపద అక్కడ వున్న ఒక తెర బాటకు తప్పకున్నది.

"నాకు, ప్రియంపద వివాహం గురించి బెంగగా వున్నది," అన్నాడు రాజా.

"అవును, నాకూ ఏం చెయ్యాలి? కోవడం లేదు. జాతకం ప్రకారం, ప్రియంపద ఏ రాజకుమారుణ్ణో కాక, సామాన్యుణ్ణో వివాహమాడవలసి వున్నది గదా! మన అస్థివత్కోతిమ్మకి మాట, అంతవరకూ వినాడూ తప్పకాలిడు," అన్నది రాణి.

తల్లిదండ్రుల మాటలు విన్న ప్రియంపదకు, ఒక విషయం అర్థమైంది. తను పుట్టగానే జాతకం చూసి, అస్థివత్కోతిమ్మకు, తను సామాన్యుణ్ణి వివాహం అడుతుందని చెప్పాడు. తల్లిదండ్రులకు యిది యిష్టం లేదు!

అప్పుడు తనకు పెళ్ళిడు వచ్చింది. ఉద్వాసవనంలో, వా మాన్యుడైన ఒక భటుడు తన ప్రాణాలు రక్షించి, తనను పెళ్ళాడాలన్న కోరిక వెలిబుచ్చాడు. అంటే—జాతకం ప్రకారమే అంశ జరుగుతున్నదా?

ప్రియంపద, అ రోజంతా బాగా ఆలోచించింది. సామాన్యుడిని వివాహం చేసుకోవాలని తన జాతకంలో రాసి వున్నప్పుడు—అది నిజం కాక తప్పవప్పుడు—తనకు

ఉపకారం చేసిన భటుణ్ణి పెళ్ళి చేసుకోవడంలో తప్పేముంది ?

అలాచించిన కొద్దీ ప్రియంవదకు, ఆ భటుణ్ణి వివాహం చేసుకోవాలనిపించింది. అయితే, యీ సంగతి తల్లిదండ్రులతో చెప్పడం ఎలా ?

అయ్యే, అలా అలా విస్తాండగా, అంతఃపురానికి, అస్తాన జ్యోతిస్కుడు వచ్చాడు. కీర్తిసేనుడూ, శాంతిమతీ, అయినా రహస్యంగా మంతనాలు ప్రారంభించారు. వాళ్ళ మాటలు విన్న ప్రియంవద భయంతో నిలువునా వణికిపోయింది.

ఆ ముగ్గుడూ కలిసిచేస్తున్న పథకం ఏమంటే—ఎక్కడినుంచో, ఒక సామాన్య వ్యక్తిని పట్టుకుని వచ్చి, రహస్యంగా అతడితో, ప్రియంవద పెళ్ళి జరపడం. తర్వాత, ఆ వ్యక్తిని, ఏ విషప్రయోగం ద్వారానే కుదముట్టించడం! ఈ విధంగా చేస్తే, ఆ తర్వాత ప్రియంవద, ఏ గొప్ప రాజకుమారుణ్ణో వివాహం జడవచ్చు.

అప్పుడు ప్రియంవదకు, ఒక విషయం స్పష్టంగా అర్థమైంది. తను, ఉద్యాన శాలాభటుణ్ణి, వివాహం చేసుకుంటావంటే, తన తల్లిదండ్రులు సంకోపంగా ఒప్పేకుంటారు. అది ముగియగానే, అతణ్ణి చంపేస్తారు. అంతకన్నా ఘోరంవుండదు!

ప్రియంవద, సాయంత్రం ఒంటరిగా ఉద్యానవనానికి వెళ్ళి, భటుణ్ణి పిలిచి, "నిన్న, నీ పేరు అడుగడం మరిచాను. అప్పుడు చెప్పు, నీ పేరెమిటి?" అని అడిగింది.

"నా పేరు, జయూడు," అన్నాడు భటుడు.

ఆ వెంటనే ప్రియంవద, "జయూ, మనం పెళ్ళి చేసుకుందాం," అన్నది.

"రాకుమారి, అంతసాహసం నేను చేయలేను. నాకు భయం," అన్నాడు జయూడు.

"ఎలాంటి ప్రమాదం జరగ్కుండా, ఒక ఉపాయం చెబుతాను," అన్నది ప్రియంవద.

—(అంశాశుభి)

అపకారకి ఉపకారం

2

ప్రియంవద తమ పెళ్లి విషయమై, ఏదో ఉపాయం చెబుతాననగానే, జయుడు, ఒక క్షణం మౌనంగా వూరుకుని, తర్వాత భయంగా, "ఏమిటది?" అని అడిగాడు.

"జాగ్రత్తగా విను. అంతఃపురంలో నుంచి బయటపడడానికి, ఒక రహస్య సారంగమార్గం వున్నది. నేను ఆ మార్గాన బయటికి వెళ్ళిపోతాను. నగరంలో, నీ ఇంటి వివరాలు చెప్పి, మారువేషంలో, అక్కడికి వస్తాను," అన్నది ప్రియంవద.

"మీరు అంతఃపురంలో లేరని తెలియ గానే, ఎంత కల్లోలం బయలుదేరుతుందో, ఆలోచించారా?" అని అడిగాడు జయుడు.

"ఆ మాత్రం నాకు తెలియకపోలేదు. ఈలోగా, నువ్వు చేయవలసినదేమంటే, ఉద్యానవనంలోకి, ఒక మాంత్రికుడొచ్చి,

రాకుమారిని ఎత్తుకుపోయాడని గొడవ చేయడం, అప్పుడు, మా నాన్న ఒక ప్రకటన చేస్తాడు. మాంత్రికుడి బారినుంచి ఎవరు నన్ను రక్షిస్తే, వారికి నన్నిచ్చి వివాహం చేస్తానని. కొన్నాళ్ళాగి నువ్వు, నన్ను మా నాన్న దగ్గరకు తీసుకుపోయి, మాంత్రికుణ్ణి చంపేశానని చెప్పి, నువ్వు చెప్పినవన్నీ, నిజమేనని నేనూ చెబుతాను. అప్పుడు, నీకు మహావీరుడన్న కీర్తివస్తుంది. మన వివాహం జరుగుతుంది. ఎవరికీ ప్రమాదముండదు, "అన్నది ప్రియంవద.

జయుడికి, ఈ ఉపాయం నచ్చింది. పాడు, ప్రియంవదతో, "నువ్వెలా చెబితే, అలా చేస్తాను, రాజకుమారి!" అన్నాడు.

జయుడి జవాబుకు తృప్తిపడి, ప్రియం వద అంతఃపురానికి తిరిగి వచ్చింది.

ఆమె తన పథకాన్ని అమలు చేయడం గురించి చాలా దీర్ఘంగా ఆలోచించింది. ముందు ఆమె, అంతఃపురంలోని రహస్య సొరంగానికి సంబంధించిన పూర్తివివరాలు రాబట్టాలనుకున్నది. కాని, ఇందుకు ఎవరినడగాలి? తల్లి నడిగితే, ఆమె అనుమానించవచ్చు.

ప్రియంవదకు, ఆ సొరంగ మార్గం ఎక్కడ వున్నదీ, అందులోకి ఎలా ప్రవేశించాలన్నంతవరకు తెలుసు. అయితే, అదెక్కడికి దారి తీస్తుందో మాత్రం, ఆమెకు తెలియదు. ఆ సంగతి తెలుసుకునేందుకామె, అనాటి అర్ధరాత్రివేళ సొరంగంలో ప్రవేశించింది.

ఆ సొరంగానికి, మొత్తం మూడు ప్రవేశ మార్గాలున్నవి. ఒకటి, రాజా మంత్రాంగమందిరంలోనూ, మరొకటి, రాణి శయనాగారంలోనూ, వేరొకటి రాజకుమారి శయనమందిరంలోనూ వున్నవి. రాజకుమారి నిద్రించే హంసతూలికా తల్పం కింద వున్న రాతిపలకను తొలగించితే, దిగువకు మెట్లుంటవి. లోనికి దిగి, తిరిగి రాతిపలకను ఎప్పటిలా అమర్చవచ్చు.

ప్రియంవద, ఆ విధంగా చేసి, సొరంగ మార్గాన కొద్ది దూరం నడిచింది. అంతా కటికచీకటి. కొద్దిసేపటికి ఆమె కళ్ళు, ఆ చీకటికి అలవాటుపడినై. ఆమె ముందుకు నడవసాగింది. అలా ఎంత దూరం నడిచినా, దాని అంతు కనిపించడం లేదు. సొరంగం చివరికిపోయి, దాని వివరాలు జయుడితో చెప్పాలనుకున్నదామె, కాని, ఇప్పుడది సాధ్యంగా తోచలేదు.

త్వరగా సొరంగం చివరిభాగం చూడాలన్న ఆత్రం కొద్దీ, ప్రియంవద పరిగెత్తడం ప్రారంభించింది. అలా కొంత దూరం పరిగెత్తేసరికి ఆమెకు ఆయాసం వచ్చింది. ఇక, ఒక్క అడుగు కూడా ముందుకు వేయలేక, ఉన్నచోటనే కూర్చున్నది. అసలే, బాగా అర్ధరాత్రివేళ బయలుదేరిందేమో, ఆమెకు నిద్రముంచుకురా సాగింది.

దానికితోడు విపరీతమైన అలసట. అందు వల్ల, ప్రియంవద, ఆ సొరంగమార్గంలోనే ఒళ్ళు తెలియకుండా నిద్రపోయింది.

అలా ఎంత సేపు నిద్రపోయిందో, ఆమెకు తెలియదు. హఠాత్తుగా మెలుకువ వచ్చి, ప్రియంవద ఉలిక్కిపడి లేచి కూర్చున్నది. చుట్టూ చీకటి. ఆమెకు వెంటనే తను సొరంగమార్గంలో వున్నట్టు గుర్తురాలేదు. ఆ సంగతి గుర్తుకురాగానే, లేచి నిలబడింది. అయితే, కటిక నేల మీద నిద్రపోవడంవల్ల, ఆమెకు ఒళ్ళంతా నొప్పలుగా వున్నది. ఆమెకు అశ్చర్యం కలిగింది! పడుకున్నది కటిక నేల కావడం వల్ల. తనకు ఒళ్ళంతా నొప్పలుగా వున్నా, వినాదూ పట్టుపరుపుల మీద కూడా యింత హాయిగా నిద్రపట్టలేదు!

సొరంగమార్గాన తను యింతదూరం వచ్చిన తర్వాత, యిప్పుడేం చేయడమా అన్న సమస్య. ప్రియంవదకు, ఎదు రయ్యింది. ఇప్పుడు తిరిగి వెనక్కు వెళ్ళడంవల్ల ప్రయోజనం వుండదు. ఇప్పటికే తను కనబడడంలేదన్న సంగతి, అంతఃపురంలో గగ్గోలు కలిగించి వుంటుంది. జయిడు తను చెప్పిన ప్రకారం తప్పక చేస్తాడు. అందువల్ల, ధైర్యంగా ముందుకుపోవడమే మంచిదను కున్నది, ప్రియంవద.

ఆమె పట్టుదలగా ముందుకు సడవ సాగింది. అయితే, కాలం గడుస్తున్నా, సొరంగమార్గం చివర దగ్గిరపడడం లేదు. హఠాత్తుగా ఆమెకు ఒకసారి, తన తండ్రి, తల్లితో అన్నమాటలు గుర్తుకువచ్చినై. సొరంగమార్గాన పోదలచినప్పుడు, కొన్ని అహరపదార్థాలు వెంట తీసుకువెళ్ళడం అవసరం. ప్రయాణం నుమారు రెండు రోజులు పడుతుంది!

ఈ సంగతి గుర్తురాగానే, ప్రియంవదకు దుఃఖం వచ్చింది. తను రెండు రోజుల ప్రయాణానికి సరిపడా, అహరపదార్థాలు వెంట తీసుకురావలసింది! ఇప్పుడు, తిండి లేకుండా, అంత దూరం ప్రయాణం

చేయగలదా? ఏది ఏమైనా, రోడ్లో తల
దూర్చి రోకటి పొటుకు వెరచి ప్రయోజనం
వుండదు. ఉపకారికి ఉపకారం చేయడం
కోసం, తన తల్లిదండ్రుల దుష్టపథకాన్ని
తారుమారు చేయడం కోసం—తను ఎన్ని
కష్టాలకైనా ఓర్చుకోవాలి. అనుకున్నదాన్ని
సాధించి తీరాలి!

ప్రియంవద అలాగే అన్నపానాలు
లేకుండా, కటిక మార్గంలో పాదాలు
నొచ్చుకున్నా భరించి—సారంగమార్గం
చివరకు చేరుకున్నది. మార్గం ఒక మహా
వృక్షం మొదలు లోనికి దారి తీసినట్టు,
అమె గ్రహించింది. అక్కడ భూమిలోనికి
పాకుకుపోయిన లావుపాటి చెట్టువేళ్ళు,
అమెకు కనిపించినై. చెట్టుబోదె లోపలికి

సన్నని దారి వున్నది. ప్రియంవద సందే
హించకుండా, అందులో ప్రవేశించింది.
అక్కడ పైకి వెళ్ళేందుకు మెట్లున్నవి.
అమె, ఆ మెట్లెక్కింది.

మళ్ళీ చీకటి. కాని, ఒక పక్కనుంచి
సన్నని వెలుతురు వస్తున్నది. ప్రియంవద,
ఆ వెలుతురును జాగ్రత్తగా గమనించి,
అక్కడ చేయి పెట్టి తడిమింది. చేతికి
తలుపు గడియలాటిది తగిలింది. దానిని
పక్కకు లాగగానే, తలుపు తెరుచుకుని,
రయ్యిమంటూ చల్లనిగాలి, అమె ముఖాన్ని
తాకింది.

ప్రియంవదకు ప్రాణం లేచి వచ్చినట్టు
యింది. అమె చుట్టుపక్కల ఏమున్నదన్న
అలోచన లేకుండా, అవతలికి దిగింది.

అమరుక్షణం, "దేవత ప్రత్యక్షమైంది! దేవత ప్రత్యక్షమైంది!" అన్న పెద్ద కేకలు, ఆమెకు వినిపించినై.

ప్రియంవద ఒక క్షణం నివ్వేరపోయి, అలా కేకలు పెడుతున్నవాళ్ళెవరో తెలుసు కునేందుకు తల తిప్పబోయింది. కాని, ఆ క్షణంలోనే ఆమెకు స్పృహ తప్పింది.

ప్రియంవద, యీ విధంగా స్పృహ కోల్పోయిన ప్రదేశానికి కొంత దూరంలో, శతనందన అనే గ్రామం వున్నది. ఆ గ్రామంలోని ప్రజలందరూ మూర్ఖులు. వాళ్ళ మూర్ఖత్వాన్ని ఆధారంగా చేసుకుని, గ్రామాన్ని యిద్దరు పెద్దలు ఏలుతున్నారు. ఆ గ్రామ ప్రజలకు, వాళ్ళది చెబితే అది పరమనత్యం. వాళ్ళను అందరూ దేవతా

స్వరూపులుగా భావిస్తారు. పండుగల్లో, అందరూ వాళ్ళకు కానుకలు సమర్పిస్తారు.

గ్రామంలో ఎవరికీ కష్టం వచ్చినా, ప్రజలు నుండుగా, ఆ పెద్దలకు చెప్పు కుంటారు. వానలు పడకపోయినా, ఎవరి కైనా జబ్బు చేసినా — ఆ పెద్దలకు సవిన యంగా మనవి చేయవలసిందే! వాళ్ళకు తెలియకుండా, ఎవరిళ్ళలోనూ, ఏ శుభ కార్యమూ జరగకూడదు.

శతనందన గ్రామ ప్రజల మూర్ఖత్వం ఎలా వుంటుందంటే — ఒక సారి శంకరయ్య అనేవాడి ఇంటికి నిప్పంటు కున్నది. అప్పుడు, ఇంట్లో వాళ్ళందరూ బయటికి వచ్చేశారు. మంటలార్యేందుకు ఎవరూ ప్రయత్నించలేదు. శంకరయ్య, ఏం

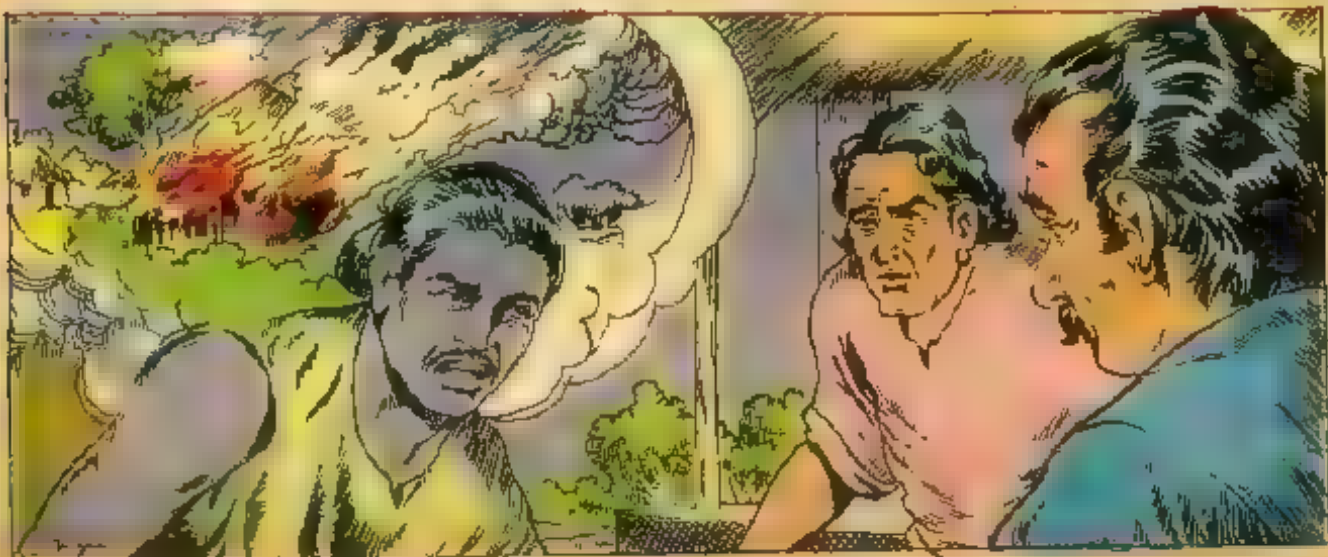
చేయాలని అడిగేందుకు పెద్దల ఇంటికి పరుగుతీశాడు.

ఆ సమయంలో పెద్ద లిద్దరూ మంచి గాఢనిద్రలో వున్నారు. శంకరయ్యకు వాళ్ళను నిద్ర లేపేందుకు కొంతసేపు పట్టింది. వాళ్ళు నిద్ర లేచి, విషయం తెలుసుకుని, వెంటనే నీళ్ళతో మంట లార్యమని అదేశించారు. ఇందువల్ల, వక్క ఇళ్ళకు అగ్నిప్రమాదం తప్పింది కాని, శంకరయ్య ఇల్లు మాత్రం పూర్తిగా కాలిపోయింది.

అప్పుడు పెద్దలు, శంకరయ్యతో, "నువ్వేదో పాపం చేశావు. ఆ పాపమే అగ్నిరూపంలో వచ్చి, నీ కొంప తగుల బెట్టింది. అయితే, నువ్వు మమ్మల్ని నమ్మావు. అందువల్ల, కొంప తో పాటు మనుషులు కూడా తగలబడకుండా కాపాడబడ్డారు. కొంప తగలబడితే, మళ్ళీ కట్టుకోవచ్చు. మనుషుల ప్రాణాలు పోతే మళ్ళీ రావు. అలాంటి వాటినే, మేము రక్షిస్తామటాము," అని చెప్పారు.

శంకరయ్య వాళ్ళకు పదిపది దణ్ణాలు పెట్టి వెళ్ళాడు.

ఆ గ్రామంలో, భీమయ్య అనే వాడి కొడుక్కు జబ్బు చేసింది. భీమయ్య, తన కొడుకును పెద్దలకు చూపించాడు. వాళ్ళకు విదో కొద్దిపాటి వైద్యం తెలుసు. ఆ వైద్యంతో, అదృష్టమున్నవాళ్ళు బతుకు తారు; లేనివాళ్ళు పోతారు. భీమయ్య కొడుకు చచ్చిపోయాడు. అప్పుడు పెద్దలు, భీమయ్యతో, "నువ్వు పాపాలు చేశావు. ఆ పాపాలే మృత్యువు రూపంలో వచ్చి, నీ కొడుకును తీసుకుపోయాయి. ప్రపంచంలో, ఏవైద్యుడూ నీ కొడుకును బతికించ గలిగి వుండేవాడు కాదు. వాడు, మా చేతుల్లో పోయాడు కాబట్టి, యిప్పుడు సరాసరి స్వర్గానికి వెళ్ళి పోయాడు. మరొక వైద్యుడి చేతిలో అయితే, మీవాడు నరకానికిపోయేవాడు," అని చెప్పారు. కొడుకు తనకు దక్కకపోయినా, కనీసం వాడు స్వర్గానికి వెళ్ళాడని, భీమయ్య ఎంత గానో సంతోషించాడు. —(ఇంకా ఉంది)

ఈ విషయం విన్న పెద్దలిద్దరూ, కొడుకులతో, "మీరు ఇరిద్ద తోటలలోకి వెళ్ళి కాదులూ పళ్ళూ కోరుతమి కాదు ఇళ్ళకు వెళ్ళి పొబా విన్నా కూడా దొంగతనమందరికి అప్పుడు మా మరె మరొక గురువమవుతుంది" అన్నారు.

కొడుకులకు, ఈ నభహ నచ్చింది. కాళ్ళు అలాగే చేతులుగానూ రాత్రిళ్ళూ అరిగేవరికి, గ్రామ ప్రజలు యిక భరించ నేర పెద్దల ఇళ్ళకు పోయి, తమ కష్టాల గురించి చెప్పుకున్నారు.

అప్పుడు ముగ్గురు వాళ్ళూ, తాము మేము తర్వాత జుద్దిగా 'మా పెల్లలలో' క్రీస్తుమడి అంటిచ్చి ఏ అందువల్లనీ, వాళ్ళలా అల్లగి చేస్తున్నారే దావపర దంబులో క్రీస్తుమడి అల్లగి చేస్తూంటే, గోపాలు వెళ్ళ ముళ్ళతో చెప్పొకరినొకరి వాళ్ళ కాన వాసు మేముగో అంమరికి క్రీస్తుమడింటి యిస్తామి! మికు భాగవత గాథ తెలియక భాధపడుతున్నారు, ఈ రోజు మన మేరమరూ సాయుజ్యము మా ఇళ్ళకు పెచ్చి భాగవత భద్రాలుగానూ, విసంధి," అని చెప్పారు.

అ రోజు నుంచి గ్రామస్థులకు, గ్రామ పెద్దల పెల్లల బెడవ ఉప్పడాలైనా రోజూ సాయుజ్యాలు గ్రామ పెద్దలు వెళ్ళి భద్రాలుగానూ విసంధి పెచ్చింది

అందుకే ఈ క్రీస్తుమడి మరోకాగానొకరికి లేదు భాగవతి వింటూంటే ప్రజలకు రకరకా అమ్మనాలు తెలిగనాగానూ

క్రీస్తుమడి చిన్నతనంలో, అల్ల పనులు చాలా చేశాడు, దొంగతనాలు చేశాడు, అయితే, ఎన్నో మాయలు విశామ ఉపవాళ్ళు కష్టాల్లో పుచ్చుపల్ల వాళ్ళు దానామతూ వచ్చాడు. కాకి మట్టి మలారు గోపర్త పెద్దరక అత్తాడు గామ పోల పెల్లలు మాత్రం చెడ్డమనలే చేస్తున్నారు నుకేవాస్త ఉలిగించుకుంటే

చాలామంది గ్రామస్థులు ఉమ నంబి వారిని పెద్దలకి చెప్పుకున్నారు అప్పుడు పెద్దలిద్దరూ అలాడంలో ఎడ్డారు

"మీరడిగినది, వ్యాయంగానే వున్నది. ఒక రక్తంతా తీసేశారు. ఇంకాలో రహస్యం తెలుసుకుంటే మీకు తెలుతా" అని చెప్పిపెట్టి వాళ్ళకు చెప్పి వెళ్ళిపోయింది.

వాళ్ళు వెళ్ళి సోయాక చిన్నపెద్ద, పెద్దపెద్దతో, "మనమిప్పుడేం చేయాలి? మన పిల్లల తారణంగా, మన అధికారం చూపాలి" అని అన్నారు. వాళ్ళ కేదే చెప్పగా ముందుకు వుంటారు. వాళ్ళింకా చెప్పలేకపోయింది. గ్రామస్తులూరుకోరు," అన్నాడు.

పెద్దపెద్ద కాసేపాలో వింది, "మన పిల్లలు, మన మాట విన్నారు. వాళ్ళు మరలామరలా వాళ్ళ మనం కిక్కిరిస్తారు. మన కిక్కిముండదు. అసలే ప్రమాద

మంతా, గ్రామస్తులకు పురాణం వినిపించడంవల్ల వచ్చింది. పురాణకథలు చెప్పడం ద్వారా, ప్రజలను మరింత మార్చుర్చి చేసి చెప్పిందా? అని అడిగాడు. చేసుకున్నప్పుడు వాళ్ళ పురాణాలు, చింటి పుట్టిలో తెలిసిన పురుగుతున్నవి. వాళ్ళకు చెప్పేవి ఎదిరించే ధైర్యం వస్తున్నది. అందువల్ల, మనం ముందు గ్రామస్తులకు పురాణాలు వినిపించడం మానివేయాలి," అన్నాడు.

"అది సరే, ముందు మన పిల్లల్ని అడుపుచేయడం ఎలా?" అని అడిగాడు చిన్నపెద్ద.

కద్దూరు ఆ రాత్రంతా అలాపోయారు చివరకు, వాళ్ళకు ఒక మంచి ఉపాయం తెలిసింది. మరలా గ్రామస్తులకు వినిపించడానికి వచ్చినప్పుడు, పెద్దపెద్ద వాళ్ళకు జయవిజయాలకథ చెప్పారు. జయము, విజయము నైకుంకంలా శ్రీ మహావిష్ణువుకు ద్వారపాలకులు ఒక సారి, ననకుడు, ననందమడు మొదలైన ముగ్గురు చెప్పిమూర్తిగర్భిని కిక్కిరిస్తారు. వాళ్ళు మరలా వచ్చింది. అది సమయం కాదు: కాసేపాగింది. అది వాళ్ళను అపారు.

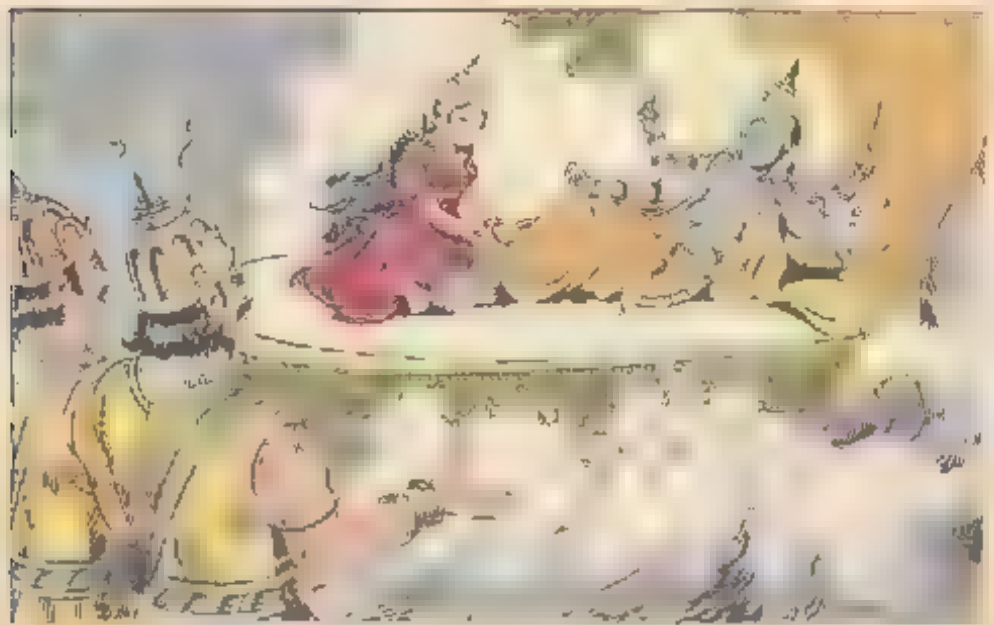
తమను అలా అపనందుకు మునులు కోపించి, జయవిజయాలను రాక్షసులు

కంఠని శపించారు. ఇది తెలిసి విష్ణు మూర్తి, జయవిజయ అను పిలిచి, "ఇంకాలో మీ తిప్పివేయడం మునిగాన, ఆమోహంకాబట్టి, మీరు రాక్షసశక్తి వల్ల తప్పు అయితే, మీకాది అపరాధం యస్తున్నాను! మంచి పనులు చేసి షుభాగ్నాత్మకంపెంచుకుంటూ, పిరు బుచ్చి చిత్తి, ఆ తర్వాత నన్ను చేరుకుంటారా? లేక దుర్బాధలుగా మూడు జన్మలెత్తి, పన్ను చేరుకుంటారా?" అని అడిగాడు.

అందుకు జయవిజయములు, "నిన్ను విడిచి ఎక్కువకాలం వుండితేము. పరమ దుర్బాధలు... బాధలు కలంకం... అ కన్నా రే మూడు జన్మలెత్తించి చేయ కుంటాము," అని చెప్పారు.

ఆ విధంగా వాళ్ళ శిష్యులందరూ హింసాత్మక, హింసాశక్తివల్లగానూ శతా యుగంలో రావణ, కుంభకర్ణులుగానూ ద్వాపర యుగంలో శిశుపాల మంత్రిత్వం గానూ పుట్టి దుర్బాధలు చేసి, వివరకు విష్ణుమూర్తిని చేరుకున్నారు.

పెద్దపెద్ద, యా విధంగా గ్రామస్థులకు జయవిజయములకథ చెప్పి, "అంతవరకూ చెప్పింది, మీ అందరికీ తెలిసిన కథ! ఆ తర్వాత కలియుగం వచ్చింది. శరీ పురుషుడికి—అన్న యుగాలనూ మించి, తన యుగం ఎక్కువ పేరు తెచ్చుకో వాలన్న కోరిక కలిగింది. అతడు విష్ణు మూర్తివద్దకు వెళ్ళి, అన్న యుగంలోనా జయవిజయములు పుట్టి, దుర్బాధలు

చేరారు నా యుగంలో కూడా, వాళ్ళు పుణి మాక్కాడాలంటే పినా ఆనుగ్రహించు లోకపోలే నీది పడిపోతూది అవుతుంది" అన్నారు.

విష్ణువు, కలిపురుషుణ్ణి ఆనుగ్రహించారు అ సభంగా జయవిజయం లిద్దరూ, మా ఇళ్ళల్లో ఉంటారు మా పెద్ద బిడ్డరూ సోకాల్తా శ్రీమహావిష్ణువు ద్వారా వారూ, త్వరత్వరగా పోవాలి చేసే శ్రీమహావిష్ణువును చేరాలనుకుంటున్నారు. అందుకు, పిన్నవే అంగీకరించినట్లు మునిం ఏం చేయాలి? మించి ఉన్నాడు! మునిం పళ్ళు ఎవరినీ, పిన్నవుకు ఆగ్రహం వస్తుంది పిన్నవుకు ఆగ్రహం తప్పదు

దానికి, మీకు అభ్యుత్థరం లేకపోతే వాళ్ళు మా బిడ్డలని కూడా కనిపించుకుంటా, కలివంగా కలివందగలం! ఏం చేయాలో, మీరే చెప్పండి," అని అడిగాడు

"జయవిజయం లంకటివాళ్ళను, మనం ఏం చేయగలం? వాళ్ళు ఆంతుం చేయడానికి, ఆ శ్రీమహావిష్ణువే వస్తాడు అంత వరకూ ఎదురు చూడక తప్పదు," అన్నారు గ్రామస్తులందరూ ఏకకంఠంతో

అవాటి మంచి శతనందన గ్రామంలో, గ్రామ పెద్దల కొడుకు లిద్దరికీ ఎదురు లేకుండా పోయింది. గ్రామస్తులు వాళ్ళు చేసినా ఎట్టుయెట్టు మానేసి ఖరీదడిం నేర్చుకున్నారు క్రమంగా పెద్ద పెద్ద కొడుకులు జయించిన, చిన్న పెద్ద కొడుకులు విజయించిన పేర్లు స్థిరమై

జయించు విజయించు ఎప్పుడో కరిస్తే విళ్ళ వయసు వాళ్ళయ్యాడు గ్రామంలో వాళ్ళు చెప్పిన ఆగ్రహం కూడా లేదు

అలా వుండగా, ఆ గ్రామానికి ఒక రోజున పరదేశీ ఒకడు వచ్చాడు అతని కరిస్తే సునెత్తురాలి ఎదురుంటుంది పచ్చని చుట్టూ ఉన్న పచ్చని శరీరం అరవకులదావు, అంతమైనా గూలముఖంలో అవుతూ పమైన శివస్మయం—తాతామంది ఆతమ గొప్ప రాజ పంశ్చుడి పులకం కుక్కార్లు

పరదేశి నుండిగా కాంతసేపు, ఒక
చెట్టు కింద కూర్చున్నాడు. దాని దూర,
నుంచి నడిచి వచ్చావేమో, మనిషి బాగా
అరిసినదాయి వున్నాడు. కాసేపు సేద
కలిపి, అతనినేదాని అన్నాడు. అప్పుడు
వలకరించి, "వావా, ఈ ఒక్క రోజూ,
నీ ఇంటి వుంటాను, వమ్మకమేనా?"
అని అడిగాడు.

దానియ్య కంగారుగా, "ఏమో, మా
గ్రామ పెద్ద సరిగి చెబుతాడు, అని చెప్పి
పోయాడు.

పరదేశి అక్కర్లపడుతూ, చెట్టు కింద
అనుచు ఉండిపోయాడు. అప్పుడు అతని,
నది నుంచి వీరు వెళ్తుంటున్న ఒక
స్త్రీ కనిపించింది. పరదేశి, అమెను.

"అమ్మా, దానింగా అన్నాడు. కా
మంచిసేపుస్తారా?" అని అడిగాడు.

అతని అమ్మ మా గ్రామస్థుల
చెబుతాను, అని చెప్పింది.

అతర్వాత పరదేశి, దానిలో ఎదురైన
దానిమందిని వలకరించాడు. అతని
మదిగినా, అందరూ గ్రామ పెద్ద గురించే
చెప్పినాడు. అలాదాగా వున్నది. అప్పుడు
అమ్మ పరదేశి గ్రామ వెళ్తున్నది తెలుసు
కూర్చగా, అతనికి ఒక ఇంట్లో వున్న
ఏనుగులు చినిచించినై. కారణం ఎవరో
తెలుసుకోవాలనుకుని అతడు ఆ ఇంట్లో
అడుగుపెట్టాడు.

అక్కడ వేల మీద ఒక చావనీ
వున్నది దానిమీద ఎదెళ్ళి వున్నాడు.

అయితేను ఎన్నాడు వాటినిగూడాచేరి, పది
మూడు పెద్దవాళ్ళు శోకాబు పెడుతున్నారు
పరదేశి, వాళ్ళను. "ఏం జరిగింది?
అందరూ ఎందులా దుఃఖిస్తున్నారు?"
అని అడిగాడు.

అ ప్రశ్న విని, వాళ్ళు తలలు ఎత్తి
చెరిచేసి చూశారు. వాళ్ళల్లో ఒకరు
కంకారుగా "నువ్వు పరదేశివి గదా"
మూ గ్రామ పెద్దకు చెప్పిందే నీ కలలాంటి
జవాబు యివ్వడం," అన్నాడు.

పరదేశి, అతడి మాటలు వట్టెంచుకో
కుండా ముందుకు వెళ్ళి చాచిమీద పుచ్చి
నిర్లవాచి పక్కనే కూర్చుని, నాచి పరీ
క్షించి చూసి "మీరెవరు కిమిస్తున్నారు?",
అని అడిగి లేచి ఈ బాగుడి అడిగాని
కెలాంటి ఎమోషనల్ లాంటి వాడు నైవ్యం
చేసి విడిచించగలను," అన్నాడు.

అప్పుడు వాళ్ళల్లో ఒక స్త్రీ మేము
చేయి వాటినిగూడాచేరి వాటిని ఎన్ని
రోజు అప్పుడు మూ గ్రామ పెద్ద వైద్యం
చేసినా, పదిక నియం కాలేదు, అంకె

లైనా వైద్యం చేసినా పది గ్రామాలవద్ద
గాని ఎచ్చరింకాకపోతాయి!" అన్నది.

పరదేశి తను వైద్యం చేసేందుకు
వాళ్ళ అనుమతి తీసి, జమీనా + వాళ్ళ
బప్పుకోలేదు చివరికి ఒక బాగా పని
పోయి, "మీరు వద్దన్నానరే—నా శళ్ళు
ముందు ఒక మరపి వ్రాసావా? దానిని
చూస్తూ పూజకోయి నేనీ వాటిని వైద్యం
చేసి తీరుతాను," అన్నాడు.

"మేము, నిన్ను వైద్యం చెయ్యి
నివ్వడం!" అన్నారు అందరూ వికళంకంకో

పరదేశి చెప్పినది. "నన్ను వైద్యం
చెయ్యకుండా, ఎలా జపగలదు? అలా
అపమిగ గ్రామంపై మీరు చేస్తున్న
గదా?" అని ప్రశ్నించాడు.

అ ప్రశ్న వింటానే, తాలుడి కుట్టా
పుల్లవాళ్ళు నిందితంలో ఎక్కడా ఈ
పరదేశి చెప్పింది, నిజమే! మనం
త్రిమూర్తి వెళ్ళి పట్టా అపమిగ తీసుకు
రావాలి అనుకుని వాళ్ళల్లో ఎవరైనా పట్టా
ఇళ్ళకు వెంగల్చింది. ఇలా వాడు.

అవకాశకి అవకాశం

4

పెద్దల అనుమతి తీసుకురావాలని ఇద్దరు గ్రామస్థులు వెళ్ళిన వెంటనే ఎరదేశ ఆ బాలుడి అరికాళ్ళూ, అరచేతులూ బాగా రుద్దాడు. తర్వాత అరచేతితో, నాచి గుండెల మీద రాకాడు కొద్ది క్షణాల్లో బాలుడు కళ్ళు తెరిచి, చిన్నగా మూలిగాను.

ఎరదేశి వెంటనే లేచి, ఇంటి పరట్లోకి వెళ్ళారు అక్కడ వున్న పదే చెట్టు ఆకులు తోసుకువచ్చి, "ఈ ఆకులు, ప్రతి ఇంటి పెరటిదాల్లోనా వుంటాయి పిటితో ఎన్నో రకాల వ్యాధులను నయం చేయవచ్చు" అంటూ, నాటిని తన రెండు అరచేతుల మధ్యా నటిపి, వచ్చిన వరసాన్ని, ఆ బాలుడి నేల్లో నాలుగైదు చుక్కలు పోకాడు.

మరుక్షణం బాలుడు లేచి కూర్చుని తల్లిదండ్రుల కేసి చూస్తూ చిన్నగా

వచ్చాడు. బాలుడి తల్లి పట్టరాని ఆనందంతో ఎరదేశికి సమస్యారించి "నువ్వు ముగిసిపోతాడు, బేపుదివి! వచ్చిపోయాడనుకున్న, నా బాలుడు రక్షించావు," అన్నది.

ఈలోగా, గ్రామ పెద్ద చిద్దరూ అక్కడికి వచ్చారు జరిగింది చూసి తెల్లబోయారు.

చిన్నపెద్ద, ఎరదేశి వంశ క్రూరంగా చూస్తూ, "నా మందులకు లక్షకనవాడు నీ మందుకు అతి తాడంటే, నువ్వు మాంత్రికుడివై వుంటావీ మా గ్రామానికి కందుకు వచ్చావే చెప్పు?" అని గద్దించి అడిగాడు.

ఎరదేశి ఎంతో శాంతంగా, "అయ్యో నేను మాంత్రికుణ్ణి కాదు హిమాలయాల్లో, ఒక గొప్ప తపస్వాలివద్ద పెరిగాను. ఆయన

వగ్గిలే సుఖపెద్దలూ అభ్యసించారు
మించితనంతో పడుకుందికి సేపచీయమని,
అయిన అత్యంతగా వేళాలు తరుగుతూ
యిక్కిరిసి పచ్చాడు నా కళ్ళముందే.
ఒక నిండు ప్రాణం పోతుందిగా చూడ
లేక, నాకు తలసిన వైద్యం చేశాను.
అని గ్రామపెద్దలకు తన కథ చెప్పి
కున్నాడు.

"మా అనుమతి లేకుండా, యీ
బాబుడికి వైద్యం చేశావు. అందువల్ల,
ఈ గ్రామానికి అరిష్టం ఆ అరిష్టం పోవాలంటే—ఏ బాబుడినైతే నువ్వు బతికించావో, ఆ బాబుడి తల్లివంట్రుదే నిన్ను కొరడా బెట్టులు కొడితే, తరించాలి. అందుకు, అంగీకారమేనా?" అని అడిగాడు పెద్దపెద్ద.

"ఆ విధంగా, మీ గ్రామానికి అరిష్టం తొలగిపోతుందంటే, ఆ బెట్టులు తీసే దానికి నేను సిద్ధంగా వున్నాను." అన్నాడు పరదేశ.

పెద్దలు ఒకటైచివగా, ఆ బాబుడి తల్లి దండ్రులు చేరక ఎది కొరడా బెట్టులు ఎవరికీ కట్టాం. పరదేశ పిచ్చి చట్ట రక్షం కారింది.

"మా గ్రామానికి అరిష్టం పోయింది. తిరిగి, ఎప్పుడు గ్రామాన్ని పదిపనికల్లా అన్నాడు పెద్దలిద్దరూ.

అందుకు వరదేశ. "అయ్యా, నాపల్ల వచ్చిన అరిష్టం పోయే ఉపాయం, మీరే చెప్పారు నేనెవరికీ పాటించేసినా, వారివల్ల వరదేశ కొరడా బెట్టులు తింటూంటాను. ఆ విధంగా, మీ గ్రామానికి అరిష్టమూ వుండదు నేన్ను ఈ గ్రామంలో కొంతకాలం వుండనివ్వండి." అన్నాడు.

ఈ బాబులు విని, గ్రామ పెద్దలు చాలా ఒక్కర్యుద్ధారు చిన్నపెద్ద, పరదేశిని "నువ్వు మూర్ఖుడిలా వున్నావు! బెట్టులు తింటూ, ఈ గ్రామంలోనే వుండాలని ఎందుకుకుంటున్నావు? అని అడిగాడు.

అయ్యా, అవకాశమూర్ఖుడా ఉపకారం చేయమని, అన్నీ కాస్తానూ, పురాణాలూ

చెబుకున్నది అలాంటిది--ఈ గ్రామంలో
ఈవారం చేసిన పండుగ కరదా చెట్టలు
కొద్ది కడిచేటంత మూర్ఖులున్నారు.
నాలాంటివాలు తప్ప అలాంటి వాళ్ళకు
మరెవరు సాయం చేయగలరు? చిళ్ళమిడి
జారిపట్టి, యిక్కడ కొంతకాలం పుండా
లనుకుంటున్నాను, అన్నాడు పరదేశి.

పెద్దలిద్దరికీ ఏం జవాబు చెప్పాలో
తెలియలేదు.

ఈ పరదేశివల్ల, తమ అధికారానికి
ప్రమాదం రావచ్చని వాళ్ళు అనుమా
నించి, పెద్దళ్ళు వచ్చి చెప్పినా లాభం
లేదు. వెంటనే గ్రామం వదిలిపో,"
అన్నారు కోపంగా.

"నేను వెళ్ళును!" అన్నాడు పరదేశి
నెమ్మదిగా.

"వెళ్ళకపోతే, నిన్ను బలవంతంగా
పంపివేయగలం, తెలుసా?" అన్నాడు
పెద్దలిద్దరూ కోపంగా.

పరదేశి చిరునవ్వు నవ్వి "వారిపై
సహస్రే సరే, కాని బలవంతంగా మారం
నన్నెవరూ ఏమీ చేయలేరు. నాకష్టం
లేనప్పుడు, నన్నెవరైతే కొంతాలో వాళ్ళకే
ఆ చెట్టలు తగిలినా... 'వచ్చి తో'
వాళ్ళి పరిచాలో... నాకు ఏమైనామీ
చేసినవాళ్ళి, చప్పిచాకారు, అన్నాడు'

ఈ మాటలతో పెద్దలికు విపరీతమైన
కోపం వచ్చింది వాళ్ళున్ను యిద్దరు
యముకులతో 'చూస్తారా? ఏదో
మాంత్రికుడు, వెంటనే వీధి అవతరి
ఈర్ష్యయిందీ," అన్నారు

వెంటనే యువకులిద్దరూ, పరదేశిని
సమీపించబోయారు. కాని, అప్పుడు ఒక
పది తం బరిగింది ఎవరో ఈయ్యెట్లాగా
వాళ్ళిద్దరూ పోయి వీధిలో పడ్డారు

ఇది చూసి, పెద్దలిద్దరూ వెలసెల
పోయారు, వాళ్ళంతవరకూ, పరదేశిని
బాగా నైవ్యంకరించినవాడికి అయిదుశతాబ్దం
కాని ముప్పును బదిగించి మోక్షం వాళ్ళ
నిలకు మాంత్రికుడేమో అన్న భయం
కలిగింది, పెద్దలికు మాయమాటలతో,

గ్రామర్ని మోసపుట్టడం తెలుసుకొని,
మహావ్రతం గ్రామం నెలీయవు.

'అయితే, నువ్వు వెళ్ళిపోతే మాండ్రి
కుడి వన్నమాట! ఈ గ్రామానికి,
మమ్మల్ని ఎదురించడానికి వచ్చావా?
అని అడిగాడు పెద్దపెద్ద.

"నేను మాండ్రికుట్టికాదు ఇతరులకు
ఈ పకారం చేస్తూండడమే, నాపని.
నేనిక్కడ మమ్మల్ని ఎదురించడానికి
రావేయ. మీకు సేవచేయాలని వచ్చాను.
మమ్మల్ని సేవచేయండి అన్నా, మీ
గ్రామ ప్రజలకు సేవచేయండిగా!
అన్నాడు పరదేశి.

తమనెదిరించనని, సేవించుకుంటా
నని, పరదేశి చెప్పగానే పెద్దపెద్దరికి

పంపిణీ అవ్వించి వాళ్ళు వెంటనే
పరదేశి ఆ గ్రామంలో వ్రువేయకు
అనుమతించారు.

తర్వాత పరదేశిలో, చిన్నపెద్ద
'నువ్వు మా అనుమతికోసం తా ఎప్పుడీ
సాయపడకూడదు. ఆ సంగతి బాగా
గుర్తుంచుకో' అన్నాయి మోడ్పూర్నున్నట్టు.

"ఇతరులకు సాయపడే విషయంలో
నేనెవరి అనుమతికోసం ఎదురుమాడను
వాని చేయమంటే, నేనిదేశపు రాజు మాట
కూడా వినను. మిగతా అన్ని విషయా
ల్లోనూ, మీరేం చెప్పినా చేస్తాను,"
అన్నాడు పరదేశి నిర్భయంగా.

పెద్దపెద్ద వా అయిష్టంగా ఉండాలన్నా
అక్కణ్ణి ఏ బదులుచేరారు. వాళ్ళ

సవాసం పెట్టె. ఒక్క అళ్ళల్లో అళ్ళల్లో
మధ్య ఒక చాపటి పున్నది గ్రామస్థులు
ఆ చాపటిలోనే, పెద్దలతో ఎవరున్నా
బెస్తూంటారు.

వాళ్ళ అళ్ళకు ఎదురుగా, ఒక పెద్ద
దిబ్బ ఉన్నది దానిపై చిన్న గుడిసె
ఒకటి వేయించి, పరదేశిని అందులో
పుండ్రిమన్నాని పరదేశి అక్కడ పెండ్లి
సాగాడు.

పెద్దలిద్దరికి, పరదేశి చాలా విచిత్రమైన
మనిషిలా కనిపించాడు. అతనికి మంత్ర
తంత్ర విద్యలు తెలిసినట్లు కనిపించినా,
ఎవరిమీదా వాటిని ఎప్పుడూ కనిపించ
గించలేదు. అతడెప్పుడూ చిరునవ్వుతో
వుంటాడు తప్పితే, దీనికి ఎవరిమీదా కోప
గించుకోడు.

అతడు రోజూ పనిగట్టుకుని, గ్రామంలో
ఎవరికిలాంటి కష్టమొచ్చిందో విచారించే
వాడు. దానికి మేలువైన పరిష్కార
మార్గం చెప్పి, పెద్దలు ముందే పెద్దయిం
చిన విధంగా, వాళ్ళ చేత ఇంకా కొరడా

దెబ్బలు తిని, "బాధనం మనవిన్న
రంతో భరించేవాడు.

ఇలా కొంతకాలం జరిగేసరికి గ్రామస్థు
లకు, ఈ పద్ధతి చాలా అన్యాయం
అనిపించింది. వాళ్ళల్లో కొందరు ఒక
రోజు, పెద్దలిద్దరినీ అదుక్కుని బానిస
సాయపడుతున్నవాణ్ణి, మేమే శిల్పిడు
మాకు బాధ కలిగిస్తున్నది. ఈ పద్ధతి
మానివేయడం మంచిదేమో!" అన్నారు

దానికి పెద్దపెద్ద కోపంగా, "అంటే,
మీరు వాణ్ణి, పితులు చెబుతున్నారన్న
మాట! ఆ పరదేశి పెద్ద మాంత్రికుడు,
మీరు కొట్టి కొరడా దెబ్బలేవి, వాడికి
ఈగలపు వాణ్ణి గ్రామంనుంచి తరిమివేయి
దానికి 4 కి వారికి పూరుకున్నాం వాడే
రాంతి మేలుకోవం, అగ్రామం నన్నా
మాంత్రికులనుంచి మేలు పొందడం,
అరిష్టదాయకం. కావాలంటే, ఒకసారి
వాణ్ణి కొట్టకుండా పూరుకోండి ఏం
జరుగుతుందో, మీరే తెలుస్తుంది,"
అన్నారు.

—(అంతాపుండ్రి)

అవకాశం దేవకాశం

5

వగడం ఎదురించింది. మూలకమిది, అలాగే కొత్తమూలా అలాగే ఎంపి పేరు లాంఛనం అనిపిస్తాయి. అని గ్రామ పెద్దలు, గ్రామస్థులకు చెప్పి చూపాడే, సీనియర్ అనేనాది ఇంట్లో ఉండి భార్య పని చేసే దామయి అమలక గుత్తలో పని పెట్టి మూలగా ఉంది. చివరకు స్త్రీలనుకే వెళ్ళింది తిరిగి చెప్పి చూస్తే, సగలు కనిపించలేదు.

ఈ విషయం తెలిసి వరదేశ, సీనియర్ అంటికే వెళ్ళి వివరాలన్ని అడిగి తెలుసు కున్నాడు. ఈ కథ ఇల్లంతా కలయితిరిగి ఐదే మూలం ఉన్నది చూపి అమలక వెళ్ళి వచ్చాడు. అది చూసి కొత్తమూలా చూపింది. సీనియర్ అలాగే కనిపిస్తాడని, సగలున్న మూల దొరికింది.

ఈ సహాయానికి సీనియర్, వరదేశిని ఎ.వై. గౌడారెడ్డి గౌడ్ కు సీనియర్ గాని ఉండి గాని సీనియర్ అలా చేయలేదు. వరదేశి కొట్టకపోతే ఎలాంటి అర్హత ఉన్నావో చూడాలనుకున్నాడు.

అలాగే రహస్యంగా గ్రామ పెద్ద లెక్కచేసింది. సీనియర్ పాలించే ఒక ధాన్యపు గుత్తకు సన్న పెట్టి పచ్చాడు మున్నాడు. సీనియర్ అబద్ధమేనంటూ గ్రామ పెద్దల దగ్గరకు వెళ్ళాడు.

వాళ్ళు, సీనియర్ చెప్పినదంతా నిని "అవును, ఇంకా ఎంతోమంది కొట్టకపోయింది వల్లనే, యీ అండ్లం వచ్చిపడింది," అన్నారు.

ఈ సంగతి, గ్రామంలో అందరికీ తెలిసింది. గ్రామస్థులు అమలకను సగటునకి

"వసుంధర"

పెద్ద బాళ్ళకు వెళ్ళి, 'ననయ్యతోనాట
మేము కూడా ఏదైనా తప్పులు చేసే వుంటే,
మమ్మల్ని మన్నించండి' అని అంటూ
అంతా మీరు చెప్పినట్టే చేయగలం.
అని చెప్పారు.

అది వినవ్వ వరదేక, గ్రామ పెద్దలను
కలుసుకుని, "అయ్యా, యిది చాలా
అన్యాయం మీరే ఆ పాపాన్ని ధాన్యం
మీకులు తిరిగిబట్టారని నాకు తెలుసు.
మీరు మనకే సేపయ్యకు, అతడు స్వల్ప
లోటువై ధాన్యం, యచ్చెమ్మరించి మీరు
అలా చేయకపోతే, అంతను మించిన
సప్తం మీకు కలుగుతుంది." అని
హెచ్చరించాడు.

"మమ్మల్ని భయపెట్టాలని చూస్తున్నావా? మాక్క అగబోయే నష్టం ఏమిటి?" అన్నారు పెద్దలు కోపంగా.

'ఈ రోజున ఒక ధాన్యపుటపై రెండు ముప్ప రోజు కొం ధాన్యపుకున్న అది పక్కలగబోయే నష్టం' అని వివేక బెళ్ళిపోయాడు.

ఆ రాత్రి, నిజంగానే, ఆ పెద్దల బుద్ధ మధ్య వాదంలో వున్న ఒక ధాన్యపు బస్తా, చాకాకుగా విప్పబయితుని కాలి బాడివ జుట్టుదాముంది పిచ్చితమేమిటంటే—ఆ ధాన్యపు బస్తా మంటలు చుట్టపక్కన వున్న బస్తాలకుగానీ యితర పొతుగ్రికిగానీ సోకలేదు.

అది చూసి భయపడిన పెద్దబద్ధుల వగవే వగ్గిరకుపోయి 'పెద్దలు మమ్మల్ని జగ్గించి! అసలంతలా మమ్మల్ని' అని ప్రశ్నించారు.

"నేనెవ్వరైతేనేం? ఇతరులకు కూడా కలిగించను. మీ యిద్దరికీ అది కారమంటే, తగిన అక పు అధికారానికి, సేర్వ రాకు. అయితే నేన మిదిమిది ఒకటి చేస్తుంటే, మీరు స్వా. కూడిన మీరు యితరులకు మో చేయ కూడదు. అన్నాడు వరదేక.

"అయితే, మమ్మల్ని, ఏం చేయ మంటావు? అని అడిగాడు. చిన్నపెద్ద

ఆ అమ్మాయికి, ఎం చేయాలో తోచక, చిక్కమొహం వేసుకుని నిలబడింది. అంతలో, ఆ చారిన పరదేశి వచ్చి, జరిగింది, ఆ అమ్మాయిని అడిగి తెలుసుకుని, జయవిజయాలతో, "మీక్కాచిల సంది, చెట్టెక్కి మామిడిపళ్ళు కోయడమే గదా? నేనా పని చేస్తాను, ఈ అమ్మాయికి దిండి యిచ్చేయ్యండి," అన్నాడు.

"మొందు పళ్ళు కోపప్పు: అలాగే పదిలేస్తాం," అన్నాడు జయము.

అసలు సంగతేమంటే - ఇది మామిడి పళ్ళ ఋతువు కాదు. చెట్టున ఒక్క పండుకాయనా లేదు. అందువల్ల, పళ్ళు కోయడం, ఎం చేయాలి కా అమ్మాయి

వాళ్ళు కాని, పరదేశి తెట్టెక్కి, ఎని" మామిడిపళ్ళు కోని, వాళ్ళకిచ్చాడు.

జయవిజయ చిద్దరూ తెల్లబోయి "కలం కానికలంలో, చెట్టెక్కి పళ్ళె, కా కోకావు?" అని అడిగారు.

"ఏమూతం స్వార్థం లేకుండా యిది లకు పోయిం చేయాలనుకుంటే, ఏ చెట్టు అడిగినా పళ్ళిస్తుంది: ఏ గుట్టకడివా - యిచ్చుంది. అన్నాడు పరదేశి. "అవును, ఏ గుట్టపయినా అడిగి, మాకు మణులు తెచ్చిచ్చెయ్యి," అన్నాడు విజయము.

"ఇచ్చిన పళ్ళు వాలు, మణులే యివ్వును. ముందా అమ్మాయిని గెళ్ళ నివ్వండి," అన్నాడు పరదేశి.

జయవిజయాలు అందుకు ఒప్పకోని, మొండికెత్తారు.

అప్పుడు పరదేశి, ఆ అమ్మాయికో "వాళ్ళు, నిన్నేమి చెయ్యలేదు. ని దిండి తీసుకుని, చెళ్ళిపోమ్మా!" అన్నాడు.

ఆ అమ్మాయి వెంటనే బిందె కట్టుకుని బయలుదేరింది. ఆమెను అపారని జయ విజయ చిద్దరూ అనుకున్నారు. కాని, వాళ్ళకు కాళ్ళూ చేతులు కదలేదు. అను, కనుచూపు దానిదాయిన కర్యాతే, వాళ్ళకు కర్యా చేతులు స్వల్పమై పచ్చివై నేరువిప్పి మాట్లాడగలిగారు.

“మళ్ళీ మాంత్రికుడివా?” అని అడిగాడు జయయ్య, పరదేశిని.

"నాకు తెలిసిన మంత్రం ఒక్కటే—
"మంత్రిమణి." అన్నాడు. చరిత్రకే
నా సరివాడ అడ్డుపెట్టాను. "మంత్రం
మంత్రిమణిని," అన్నాడు వెజయండు.

"ఇతరులను బాధించనంతవరకూ, ముందుగా తన నేర్పురాని సామర్థ్యాన్ని దాటించుకొని, ఇతరులను బాధించాలనుకుంటున్నాను. మీ కాళ్ళు కేతులను కట్టించి వేరు పెడతారు. కాగా గుర్తుంచుకోండి. అని ఎందరి ఆశ్చర్యించి వెళ్ళిపోయాడు.

ఆ తర్వాత జయవిజయాలకు, పరదేశీ
తెచ్చిస్తే బరిగింది వాళ్ళు గ్రామస్తులను
బాధించడం, తగ్గిపోయింది. తమ సరదా
లకు పరదేశీ అడ్డుతగులుతున్నానని,
వాళ్ళు తండ్రులకు తెచ్చుకున్నాడు
అయినా. ఆ పెద్దలు, యా విషయం
అంతా విట్టించుకోలేదు జయవిజయములు
మర్యాదకార్యాలవేయకపోతే గామసులు

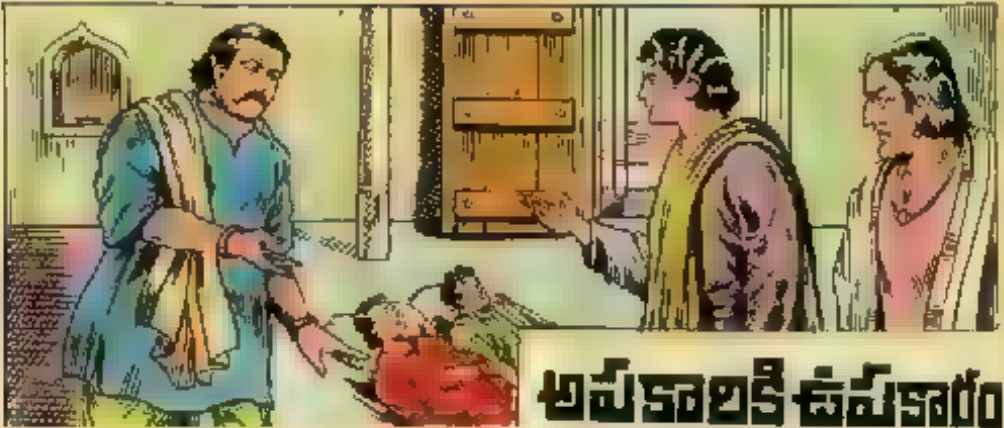
తమనింకా నిక్కువగా గొరవిస్తారని,
భావించారు.

ఈ విధంగా బయోవిజయాలకు, పరదేశీ అంటే ద్వేషం, పాపం వలనైంది. వాళ్ళకి పారి పరదేశీని, పాపాన్ని, పుష్పము తాగితే బంధించి, నీటిలో పారవేయాలనుకున్నారు. అయితే వాళ్ళు తాళ్ళు, రమ్మకుండా పరదేశీ బంధువుల పెళ్ళి, రీతి అని వాళ్ళనే బంధించివేశాయి. వాళ్ళు కడలేక మూలగురులకు, నిశ్చలగురువు పరదేశీకి ముందున వచ్చింది.

అయిన, వాళ్ళ బాధ చూసి జాలివడి
తనే వాళ్ళ కిట్లు పిమ్మి, "నేన్ను మోసంతో
ఎవరు బాధించాలనుకున్నా, అలాంటి
హింసకు వాళ్ళ గుంపులాదు నేను బప్పు
గుంపు తప్ప నన్నెవరూ బాధించలేదు"
అని చెప్పారు

జయ విజయములు జిప్పటికేమీ ముట్టాన
కుండ్రా వెళ్ళిపోయామి కాని నాళ్ళలో
పరలోకమి పాత నార్యాలున్న పట్టుదల
ఎక్కువయింది — 'నలకాపురి

అపకారానికి ఉపకారం

6

జయవిజయులకు వరదేశిని ఎలాగైనా హతమార్చాలన్న వట్టుదల కలిగింది. వరదేశి భోజనం, రోజూ జయవిజయుల యింటి నుంచే వెళ్ళింది. వరదేశిని బాధించాలని, వాళ్ళు అందులో ఒక రోజున, బాగా కారం కలిపారు. ఇందువల్ల, వరదేశికి ఎలాంటి బాధాకలగలేదుగాని, వాళ్ళ భోజనం కారం మయమైపోయి, జ్వరంతా పొక్కింది.

అది జరిగినా, వాళ్ళు ముద్దీ నూర్చుకోక, మరొక రోజున వరదేశి భోజనంలో విషం కలిపారు. అంతే! ఆ పూట భోజనం చేస్తూనే, జయవిజయుల ధర్మరూ, వాంతులు చేసుకుని స్పృహ కప్పి పడిపోయారు.

పెద్దపెద్దా, చిన్నపెద్దా వాళ్ళను పరీక్షించి చూస్తే వాటి అందడం లేదు.

అద్దరూ కంగారుపడి, వరదేశి వద్దకు పరిగెత్తారు.

వరదేశి జరిగింది విని, "వాళ్ళు, నా భోజనంలో విషం కలిపివుంటారు! ఆ విషం నాకు ప్రమాదం కలిగించకపోగా ఎదురుతిరిగి కలిపినవాళ్ళకే ప్రమాదం కలిగిస్తుంది ఈసారికి, వాళ్ళ నెలాగో రక్షిస్తాను మరొకసారి యిలా జరిగితే వాళ్ళను నేను కూడా రక్షించలేను అంటూ పెద్దల ఇంటిపెద్దల్లాగె వెళ్ళి అక్కడేవో మోస్కీల అకులు దూసితెచ్చి వాటి పసరును జయవిజయుల నేట్లో పోకాడు.

ఆ వెంటనే, వాళ్ళిద్దరూ తదికూర్చున్నారు చిన్నపెద్దా, పెద్దపెద్దా వాళ్ళకు జరిగిందిచెప్పి, "దుడుకుకనం కొద్దీ, ప

వదిలి, మళ్ళీ కొందరు గ్రామస్థులను వెంటబెట్టుకుని అరణ్యానికి వెళ్ళు. అక్కడ మీకు తేచిన ఒక చెట్టును ఎమ్మకుని, దానిచుట్టూ తిరిగి, తర్వాత శ్రీమహావిష్ణువు నామాన్ని స్మరిస్తూ కళ్ళు మూసుకోండి. కొన్ని క్షణాలు గడిచాక, మీ ముందు ఒక దేవత ప్రత్యక్షమవుతుంది. మీర దేవతతో జయంతు సంసగా వచ్చామని చెప్పండి. అయితే, మీతో బయలుదేరి గ్రామానికి వచ్చేస్తుంది అ దేవత, మీ యిద్దరి బుద్ధులూ మార్చగలదు! అని చెప్పారు.

ప్రాణాల మీదికి తెచ్చుకున్నారు ఈనాటి నుంచి, ఆ పరదేశి జోలికి పోకండి," అని హెచ్చరించారు.

జయవిజయ లిద్దరూ, పరదేశి కాళ్ళ మీద పడి, "మళ్ళీ విజంగానే గొప్ప మాంత్రికుడివి! మేము, నికు అపకారం చేయకూడదనే అనుకుంటున్నాం కాని— నావి వక్రబుద్ధులు, మా బుద్ధులు మంచి చార్గాన సడిచే ఉపాయం, మిమ్మే తెప్పిలి!" అన్నారు.

పరదేశి కొంచెంసేపు ఆలోచించి,

మీరు చెప్పింది నిజం! మీ బుద్ధులు సరి వద్దదని, నా బాధ్యత," అని, విజయింది ఘోషం పట్టుకుని, "రేపు జయబుద్ధి అక్కడే

మరారు విజయం, కొందరు గ్రామస్థులతో కలిసి, సమీపంలో వున్న అరణ్యానికి వెళ్ళారు అక్కడ ఒక చెట్టును ఎమ్మకుని, దానిచుట్టూ తిరిగి, శ్రీమహావిష్ణువును స్మరించుకుంటూ కళ్ళు మూసుకున్నారు.

కొద్దిసేపటికి పెద్దగా చప్పుడు వినిపించింది, గ్రామస్థులు, "దేవత ప్రత్యక్షమైంది! దేవత ప్రత్యక్షమైంది!" అంటూ గేకలు పెట్టారు.

విజయం కళ్ళు తెరిచి అశ్చర్యపోతూ, "ఏం జరిగింది?" అని నాళ్ళను అడిగాడు.

గ్రామస్థులు చెట్టుకు ఒక పక్కగా సొమ్మనిల్లి వదివున్న సెయింవదను

చూపుతూ, "ఎక్కడి నుంచి వచ్చిందో తెలియదు, ఇదిగో, దేవత!" అన్నారు.

విజయండు, సైయంవదను వసువెంచి పరీక్షగా చూసి, ఆమె స్పృహ తప్పి ఉన్నట్టు గ్రహించి, గ్రామస్థులకు నిశ్చయం తెలిపిందిగా చెప్పాడు. వాళ్ళు నిశ్చయం తీసుకొని, ఆమె ముఖం మీద చల్లారు.

సైయంవద కళ్ళు తెరిచి, "నేనెక్కడ ఉన్నాను?" అన్నది.

అందుకు విజయండు, "మేము యిక్కడికి దగ్గరలో ఉన్న గ్రామస్థులం. జయండు పంపగా వచ్చాం. మాతో గ్రామానికి వస్తావా?" అని అడిగాడు.

జయండు పేరు వింటూనే సైయంవద, అతడు తమ అంతఃపురంలోని కాసలా భటుడనుకున్నది. ఆ కారణంవల్ల, ఆమె అంగీకార సూచకంగా కలవూసి, "నాకు దాగా అకలిగా ఉన్నది," అన్నది.

"నీవు కోరినవన్నీ యిస్తాం. మాతో గ్రామానికి వయలు దేరు. అన్నాడు విజయండు.

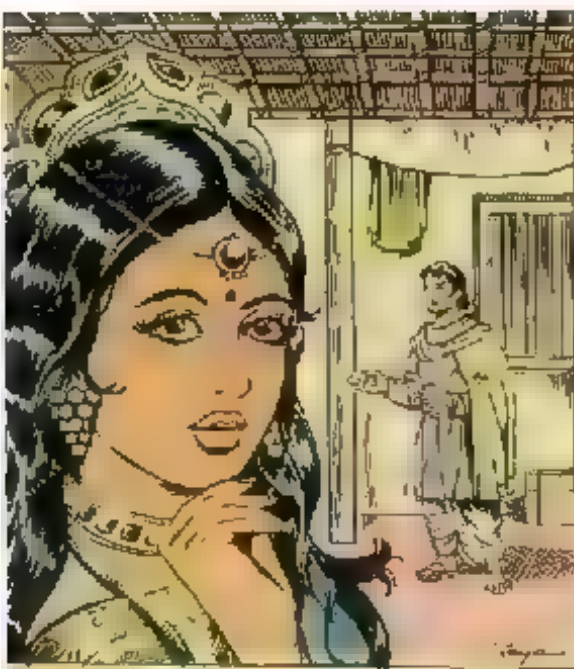
గ్రామస్థులు సైయంవదను దేవతగా భ్రమించి, ఆమె కోరికలకు పట్లకి తెచ్చారు. సైయంవదను అందులో కూర్చోబెట్టి అందరూ శతవందసగ్రామం చేరారు తర్వాత ఆమెను, పరదేశం నవనందే యింట నిద్రిల్పెట్టారు.

పరదేశం చెప్పిన విధంగానే దేవత ప్రత్యక్షమైనదని విని, గ్రామంలోని పిల్లా, పెద్దా అందరూ సైయంవదను చూడ వచ్చారు. ఆమె అందదందాలు చూసి అందరూ అబ్బురపడ్డారు.

పరదేశం, గ్రామస్థులంతా అక్కడినుంచి వెళ్ళిపోయేదాకా అది, ఎవరి మిస్టరీ అరణ్యంలో ఏకాత్మంగా ఎలా ప్రత్యక్షమయ్యావు?" అని సైయంవదను అడిగాడు.

సైయంవద, పరదేశం ముఖంలోని దివ్య తేజస్సును అర్చిస్తున్నది, "అయ్యో, నీ దేశంలో చూడదాతే యువకుడిలా ఉన్నావు కాని, ముఖంలో మహిష్టానులను మించిన

తెలుసు ఉట్టిపడుతున్నది ! మీ ముందు, నా చరిత్ర వాచలేను," అని, తన కథ అంతా పరదేశిక వివరించి చెప్పింది.

అది విని పరదేశి, ఆమెకు తన కథ చెప్పి "అంతా చిత్రంగా వున్నది ఒక జయూడి కోసమని జయూలుదరి, మరొక జయూడున్న చోటుకు చేరావు. ఏ దైవం, నా చేత ఆ పేరు పలికించిందో తెలియదు గాని, నిజంగానే దేవతలా వచ్చావు. ఇప్పుడేమి చేయడం బావుంటుందో, నువ్వే చెప్పు," అన్నాడు.

ప్రియంవద, ఆ మాటలకు నిగ్గు పడుతూ, "నిన్ను చూడగానే, నా మనసులో ఎన్నడూ ఎరుగని సంతోషం

పుట్టింది. నాకు నీ దగ్గరే పుండిపోవాని విస్తున్నది. నా కిప్పుడు మరే యితర కోరికలేదు," అన్నది.

ఈ జనాబు వింటూనే, పరదేశికంగారు పడి, "నువ్వు, జయవిజయుల బుద్ధులను సక్రమమార్గంలో పెట్టగలవనుకుంటున్నాను. ముందు, ఆ పని చూడడం, నా కర్తవ్యం," అన్నాడు.

"నువ్వు ఏం చెబితే అది చేస్తాను," అన్నది ప్రయంవద.

ఆ తర్వాత పరదేశి, ప్రయంవదకు తృప్తిగా భోజనం పెట్టిందాడు ఆ వెంటనే ఆమెకు నిద్ర ముంచుకువచ్చింది.

ఈ లోపల జయూడు, విజయూడు కూడా, ప్రయంవద అందచందాలకు బాగా ఆకర్షితులయ్యారు. ఆ కారణంవల్ల అనాటి నుంచీ యిద్దరూ ఆమె వద్దనే వుంటూ, యితర విషయాలేమీ ఓట్టిచూడ వడం మానేశారు.

ఒక రోజున జయూడు, ప్రయంవదతో ఎల్లకాలం, నువ్వు మాతోనే పుండిపోతే ఎంతో బావుంటుంది," అన్నాడు.

"అదెలా పొడ్యం ? మరి కొన్నాళ్ళకు నా పెళ్ళి జరిగిపోతుందిగదా ?" అన్నది ప్రయంవద.

"పెళ్ళయిపోతే ఏం ?" అని ప్రశ్నించాడు, విజయూడు అమాయకంగా.

"పెళ్ళయ్యాక, నేను నా భర్త దగ్గర పుండిపోతాను ఇక్కడ పుండడం కుదిరదు," అన్నది ప్రయంపద.

జయకు కొంచెంసేపు ఆలోచిస్తూ పూరుకుని, చాని, సుప్రసన్న పెళ్ళ చేసుకోరాదా," అన్నాడు.

"అందుకు విజయకు ఒప్పుకుంటాడా?" అన్నది ప్రయంపద.

"అప్పుకొను. నేను, ఎన్నే పెళ్ళాడతాను." అన్నాడు విజయకు పట్టుదలగా జయకు, విజయుడి కేర కోపంగా చూశాడు. ఇద్దరూ వారులాటకు దిగారు.

ప్రయంపద, వాళ్ళను వారిస్తూ, "మీ ఇద్దరిలో ఒకరినీ, నేను పెళ్ళి చేసుకోగలను. అందుకోక ఉపాయం వున్నది. ఈ గ్రామంలో వున్న పరదేశి, చాలా మోసాదుకారుడు. అతణ్ణి మీ యిద్దరిలో ఎవరు ఓడిస్తే అతణ్ణి మీ పెళ్ళాడతాను," అన్నది.

"ఆ పరదేశి, మాయలమారి, మహా మోసాదుడు, వాడిని ఓడించడం. మా

యిద్దరిపట్లా కాదు," అన్నాడు, జయ విజయులు ఏక కంఠంకే.

"నిజంగా నన్ను పెళ్ళాడదలిస్తే మీరెలాంటి కఠిన కార్యాన్వయనాసాధించగలరు. ఆ పరదేశిని ఓడిస్తే తప్ప లేక బాకీ నేను మీలో ఒకరిని పెళ్ళాడలేను అన్నది ప్రయంపద.

జయకు అనుమానంగా చూస్తూ, "నన్ను పెళ్ళాడాలంటే, ఆ పరదేశిని ఓడించాలా? ఎందుకు?" అని అడిగాడు.

"ఎందుకేమిటి? ఆ పరదేశి మనకు పక్కలోబల్లెం వంటినాడు. రెఫ్ నేను మీలో ఒకర్ని వివాహమాడాక, అతడు నన్ను బలవంతంగా పెళ్ళుకుపోతే, అప్పుడు మీరేం చేస్తారు? అందువల్లనే ఇతణ్ణి ముందుగా ఓడించమంటున్నాను," అన్నది ప్రయంపద.

"సుప్రసన్న చెప్పింది నిజమే! రేపటి పండ్లతో యిద్దం చేసి, చిత్తుగా ఓడి చేస్తాను." అన్నాడు జయవిజయ రిద్దరూ ఒకేసారి

— (ఇంకావుంది,

అపకానికి ఉపకారం

7

పరదేశిని ఒడించిన వాళ్ళనే పెళ్ళాడతా నని ప్రయంపద తెప్పిన మరసటి రోజున జయవిజయం ఉద్ఘాటించి పరదేశిని కుస్తీపాటికి నవాలు చేశారు. పరదేశి వాళ్ళతో, ఒకరి తర్వాత, ఒకరి తరువాత? మీ యాద్యంతో ఒకేసారి కుస్తీపట్టి పడిస్తాను," అన్నాడు.

అ వెంటనే జయవిజయం అనూ, పరదేశిని నిర్ణయించింది. పరదేశి ముద్దన నిలబడితే, జయవిజయంలు, అమితాభానంతో అతనికి చెబుతూ ఉంటుంది. పరదేశి వాళ్ళ చేతుల్లో చిత్తుగా పడిపోయాడు.

ఇది సూచించే ప్రయంపద తెల్లవారినది పరదేశి, జయవిజయం ఉద్ఘాటించి తేలికగా పడించగలడని, అమె అనుకున్నది.

మీర జయనం, పరదేశిని చిత్తుపాం, మాలో ఎవరి పెళ్ళి చేసుకుంటావో తెప్ప!" అన్నాడు జయనం.

"మీ యిద్దరిలో, ఎవరు అలసటతో తలబుక్కండి కావాలంటే ఒకరినూ మీ పెద్దరినూ సంప్రదించండి," అన్నది ప్రయంపద.

జయవిజయంలు, తమ తల్లిదండ్రుల వద్దకు వెళ్ళి, ప్రయంపదను పెళ్ళాడతా అన్న తమ కోరికను తెలియబరిచారు. అప్పుడు పెద్దపెద్ద, చిన్నపెద్ద నవా వేళమై, యీ విషయం గురించి చాలా సేపు మాట్లాడుకున్నారు. వాళ్ళకు అందరి సమ్మతి ఒకటైంది—ఒకరి గచ్చపెట్టిన ప్రయంపద విషయంలో జయవిజయంలు ఒకరికొకరిని రావడం లేదు. ఇద్దరూ

"వసుంధర"

ప్రియంవదను పెళ్ళాడాలని తపాతపా
బాడుకున్నారు.

“నేను పెద్దవాణ్ణి. ఆందువల్ల, నా
కొడుకు జయకు, ప్రియంవదను పెళ్ళి
చేసుకుంటాడు,” అన్నాడు పెద్దపెద్ద.

“అంతకాలం, మే నిద్దరిలో ఎవరు
గొప్ప అన్న పనువ్వు తర ఎత్తలిదు.
ఈ పెళ్ళి జరిగితే, నువ్వు, నీ కొడుకూ,
మా కుటుంబంకంటే గొప్పవాళ్ళయి
పోతారు, అది నేను సహించలేను,”
అన్నాడు చిన్నపెద్ద.

అప్పుడు పెద్ద లిద్దరి మనసుల్లోనూ,
ఒక విషయం తలుక్కుమన్నది. ఇంత
కాలంగా కామిద్దరూ ఎంతో సఖ్యంగా

వుంటున్నారు అప్పుడు ఘోరు, వేరే
గురించి, తమ కుటుంబాల మధ్య కలక
పచ్చెలా వున్నది ఇందువల్ల సస్పెన్షన్
దెవను?

ఇదింతా, తమ మిద్దరి మధ్యా కలకలు
తేవడానికి, పరదేశీ పమ్మకున్న పన్నాగం
కాదుగదా—అని వాళ్ళకు అనుమానం
వచ్చింది.

ఆ వెంటనే పెద్ద లిద్దరూ, పరదేశీ
దగ్గరకు వెళ్ళారు. పరదేశీ, వాళ్ళు
చెప్పింది విని, “ఈ గొడవంతా ఆ
ప్రియంవద మూలంగా వచ్చింది. ఆమె,
జయవిజయాలకు పోటీ పెట్టింది. ఆందు
వల్లనే, మీ మధ్య కలకలు ప్రారంభ
మయాయి. ఇందులో, నా ప్రపీయం
విషే లేదు,” అన్నాడు.

ఈ జవాబు విని, పెద్దపెద్ద కోపంగా,
“ఈ జరిగినదానిలో నియంవద తప్పి
లేదు. మళ్ళీ, జయవిజయ లిద్దరి
ఉడించగలవు. అయినా, కావాలని ఉడి
పోయావు. ఆ విధంగా, వాళ్ళిద్దరూ
కలహించుకోవాలని ఉద్దేశం చేశావు
అన్నాడు.

పరదేశీ చెప్పిన మూనుకుని,
“వాళ్ళిద్దరి సఖ్యతకోసం ప్రాణాలైనా
యివ్వగల నేను. వాళ్ళ మధ్య కలకలు
స్పష్టించడమా?” అన్నాడు.

"అయితే, మా పిల్లల చేతుల్లోను వ్యంగం
కోడినట్లు?" అని అడిగాడు చిన్న పెద్ద

"నేను కావాలని ఒకటి పోలేదు. వాళ్ళే
ఒడింబాడు," అన్నాడు వరదేశి.

"అదెలా సాధ్యం! ఏ శక్తులన్నీ ఏమి
య్యాయి?" అని అడిగాడు పెద్ద పెద్ద

"ఇప్పుడు నాలో ఏ శక్తులూ లేవు, అన్నీ
పోయాయి. ఇందుకూ ప్రయం పడే
కారణం. అమ్మ గ్రామంలో అయ్యను
పెడుకూనే, నన్ను ప్రేమిస్తున్నావన్నది.
అక్షిణం నుంచి, నాకామెను పెళ్ళాడా
లనిపించింది ఆ స్వార్థ చింతనవల్ల.
నా శక్తులన్నీ పోయాయి అపకారికి కూడా
అపకారం చేయాలన్న మంచి బుద్ధి
వుండడంవల్ల. భగవంతుడు సదా నన్ను
కాపాడుతూ వచ్చాడు. కాని, ఇప్పుడు
నాలో స్వార్థం తలపెత్తింది. త్యాగబుద్ధి
నశించింది. మీరు అనుమతస్తే, నేనూ,
ప్రయం పడే యీ గ్రామం వదిలి వెళ్ళి
పోతాం," అన్నాడు వరదేశి.

ఈ బావాబుకు పెద్ద లిద్దరూ తెల్ల
బోయారు.

"నువ్వు చెబుతున్నది నిజమేనా?
అపకారికూడా అపకారం చేయాలన్న
మంచిబుద్ధి వుంటే, మాకూ యిలాంటి
అద్భుత శక్తులు వస్తాయా?" అన్నాడు
చిన్న పెద్ద.

"మనస్ఫూర్తిగా అపకారికి అపకారం
చేస్తే, అద్భుత శక్తులు, ఆ మనిషిని
కాపాడుతూ వుంటాయి. శక్తులు
స్వప్రయోజనానికీ అపయోగపకత్య.
నాకిప్పుడు నశించినట్టే, ఆ శక్తులు నశించి
పోతాయి," అని చెప్పాడు వరదేశి.

అప్పుడు పెద్దలిద్దరూ, వరదేశిని ముప్ప
డించి, "అయ్యా, ఎందుకులే చెప్పారా
వై, బుద్ధిలో మాకంటే గొప్పవాడిని ఇంత
కాలం ఏము అజ్ఞానంవల్ల ఎన్నో దుర్మ
గాలు చేశాము. ఇకనుంచి గ్రామస్థుల
బాగుకోసం పాటుబడతాం," అన్నారు.

"మీలో మంచి మార్పు రావడంన్న
కావలసందేమింది! నేనెక్కడికీ వచ్చిన

పెండ్లిదండ్రులకు మీరు జయతరంగిణి కను
ప్రసాదం పంపడంతో పాటు గ్రామం పదిలి
పోతాను," అన్నాడు పరదేశి.

పరదేశి గ్రామం పదిలి పోవడమేమంటే
అని పెద్దలిద్దరినీ అనిపించుకుని వాళ్ళు
ఇళ్ళకు తిరిగివచ్చి జగదేవయ్యలతో
"అ పరదేశిలో, ప్రయంపదను వివాహ
మాత్రాలనే వార్తల ఒడ్డున ఉండి ఆరవ
కున్న కడుపునైనా నడచాలి ఇక మీరు
ప్రయంపదను మరిచిపోండి," అని
తెప్పారు.

"అది సాధ్యమయ్యే పని కాదు. ఏది
ఏమైనా రే ప్రయంపదను మాకు కావాలి"
అన్నాడు జయతరంగిణి.

"అదేలా సాధ్యం" మీరు ఇద్దరూ అదే
కోసంగి పనిపడుతున్నాడనిగా" అన్నాడు
పెద్దలిద్దరు.

"అప్పుడా గడ వింటేదు. పూర్వ
కాలంలో, ఒక స్త్రీని వలుగులైదుగురు
వివాహమాదికట్టు కథలున్నవి అవి
విధంగా నేనూ జయతరంగిణి ప్రయంపదను
వివాహం ఆదేశం, అన్నాడు జయతరంగిణి.

జయతరంగిణి పెద్దలిద్దరూ అప్పుర్వకాలంలో
తర్వాత వాళ్ళు, జయతరంగిణిలతో "మీరు
ఒకరి మొదటికెత్తుకున్నాను ఇక మిమ్మల్ని
సహించం ప్రయంపదను, పెద్దలిద్దరు
వివాహం జరిపించి, ఈ గ్రామాన్నించి
పంపిస్తాం," అన్నారు.

అందుకు జయతరంగిణి "మీరిలా చేస్తూనే
చూస్తూ పూర్వకాలంలోనే మేమేమి
కాదు మీరేమి కాదు మీరేమి కాదు
దామామ మూలకాల్లోని వాళ్ళు
లాదా, వాళ్ళు విరగొడతాం. ఈ రోజు
నుంచి మేమే గ్రామం పెద్దలిద్దరు

"అంతే! మేమే పెద్దలిద్దరు," అన్నాడు
జయతరంగిణి.

అ 1000 సంవత్సరాల క్రితం పూర్వకాలంలో
మీరేమి కాదు మీరేమి కాదు మీరేమి కాదు
పదనూ, ఈమె తల్లిదండ్రులనూ, ఇల్లు
కదలికుంటూ కట్టిపెట్టాడు, గ్రామంలో
వాళ్ళ జగదేవయ్యలూ కూడా మిగిలిపోయి.

పరదేశి వాళ్ళ వద్దకు వెళ్ళి, 'మీరంటే
యిష్టించేవి స్త్రీని చెరబడుతున్నారు ఇది
వ్యాయంకాదు, కనిపించిన తరువాత ద్రుల్చి
బాధించకండి' అని హితవు చెప్పారు.

ఇందుకు జయవిజయులు, 'మాకు
నీకులు నేర్చి చూస్తున్నావా? నెన్ను ఏమి
చేయకుండా వదిలిపెట్టాలి. అది ఏ
అద్భుతం వారంలేజాల్లో, గ్రామం వదిలి
పెట్టకపోయావంటే, నీ ప్రాణాలు
దక్కవు!' అన్నారు.

పరదేశి ఆక్రమిస్తోంది అయిదుదేరి
గ్రామస్తులతో 'మీ గ్రామ పెద్దలు జయ
విజయాలకు ఒడిలేపోయారు వాళ్ళను
రిక్షింపకోవడం, మీ బాధ్యత కాదు! ఆ
చెప్పిమాకారు.

ఈ మాటలు విన్న గ్రామస్తులు,
'వాళ్ళవద్దూ వెళ్లుమన్నా తొర్రపాలకు
లై ఎవరిజయలు ముగియవల్లనూ,
కలిపురుషుడి కోరికమీదనూ, వాళ్ళు
రాకని ఖుద్దీతో యిక్కడ జన్మించారు.
జవంతా మా కర్మ!' అన్నారు.

"జయవిజయుల వారినుంచి రక్షించు
కునేందుకు, మీకు పెద్దలీ ఉపాయమా
చెప్పలేదా?" అని అడిగాడు పరదేశి.

"ఆక్రమహవిష్టువే అవకరించి వాళ్ళ
అగదాలను అరికడకాదని పెద్దలు
చెప్పారు," అన్నాడతా గ్రామస్తుడు.

"దీని ఆక్రమహవిష్టువును! రామాయణ
కాలమునది వానరుల ఆక్రమిలోపున్నది
ఏయివదలబట్టి ఆమెను జయవిజయులు
చెరబట్టారు మనమంతా కలిసి ఏదిరిస్తే
ఎటువంటి రక్షింపాకం లేకుండా జయ
విజయులు లొంగిపోకారు. వాళ్ళ
దుర్మార్గాలనుంచి, మీకు ఏముక్తి
లభిస్తుంది," అన్నాడు పరదేశి.

"సప్త ఆక్రమహవిష్టువే అని ఏముక్తి
మేమిది? మా పెద్దలు చెప్పండి, ఏ
విషయమూ మేము నమ్మము," అన్నారు
గ్రామస్తులు.

"అలాగా, అయితే మీరందరూ నా వెంట
వచ్చి, ఆ పెద్దలనే అదగండి, అయితే
పరదేశి ఒడిలేరాయ్. (ఇంకా ఉంది)

అనేకానికి శత్రుత్వం

8

పరదేశి. గ్రామస్తులను వెంటబెట్టుకుని గ్రామ పెద్దల పెద్దకు జయలుదేరారు. అంతమంది జనంతో వచ్చిన పరదేశిని చూసి జయవిజయలు భయపడ్డారు.

"మేమంతా ఒకసారి, మా పెద్దల్ని చూడాలి!" అన్నారు గ్రామస్తులు ఏకకంఠంగా.

"ఎందుకు?" అని అడిగారు జయము.

"ఈ పరదేశి తాను మహావిష్ణువు అంటున్నాడు. అంతవరకు నిజమే. పెద్దల్నిదిగి తెలుసుకోవాలి. పెద్దలు విజంగా యామన మహావిష్ణువే అంటే, మేమంతా కలిసి ఇప్పుడే మమ్మల్ని పాత మారుస్తాం," అన్నారు గ్రామస్తులు.

జయ విజయలు భయకంపితులై పోతూ లోపలికి వెళ్లి, పెద్దలిద్దరికీ వంగరి

చెప్పి "మిరిప్పుడు మాకు సాయమాది అ పరదేశి మహావిష్ణువని చెప్పారే మేము మీ కళ్ళు ఎదురు అక్కపాక్క లేను కుంటాం," అన్నారు.

పెద్దలిద్దరూ ఏం చేయాలో తేడక ఒక్కక్షణం తీసుకుంటే కాసేపు ఉరుకుని, "మీరు మమ్మల్ని చాలా చిక్కు పెట్టారే సదామే ఒకసారి మమ్మల్ని ప్రయంపడతే మాట్లాడి నిష్పంది అన్నారు.

జయవిజయలు, పెద్దలిద్దర్ని దాఖం చేస్తే ఒక ఇంటికి తీసుకుపోయి ఆక్కడ వున్న ఒక గది తెలుపు తెలివారు గది అంతా చిమ్మి ఒకటిగా ఉన్నది, ఒక పాత మీద దుఖిస్తూ ప్రయంపడ కూర్చుని వున్నది.

"వసుంధర"

పెద్దలిద్దరూ ఎంతో విచారంగా గదిలోపలికి వెళ్ళారు. ప్రియంవద ఒకసారి కల ఎత్త వాళ్ళను చూసి కలదించుకున్నది అప్పడానె ముఖం చూసిన పెద్దలిద్దరికీ చాలా బాధకలిగింది.

'అమ్మా, ప్రియంవద మా కారణంగా నీకు ఎక్కడికేని కష్టాలూ దాహరించాయని దూకుం పిమ్మ చూడలేము మా లిద్దల ప్రాణాలు పోయినా సరే నిన్ను రక్షించుకుంటాము.' అన్నారు పెద్దలిద్దరూ.

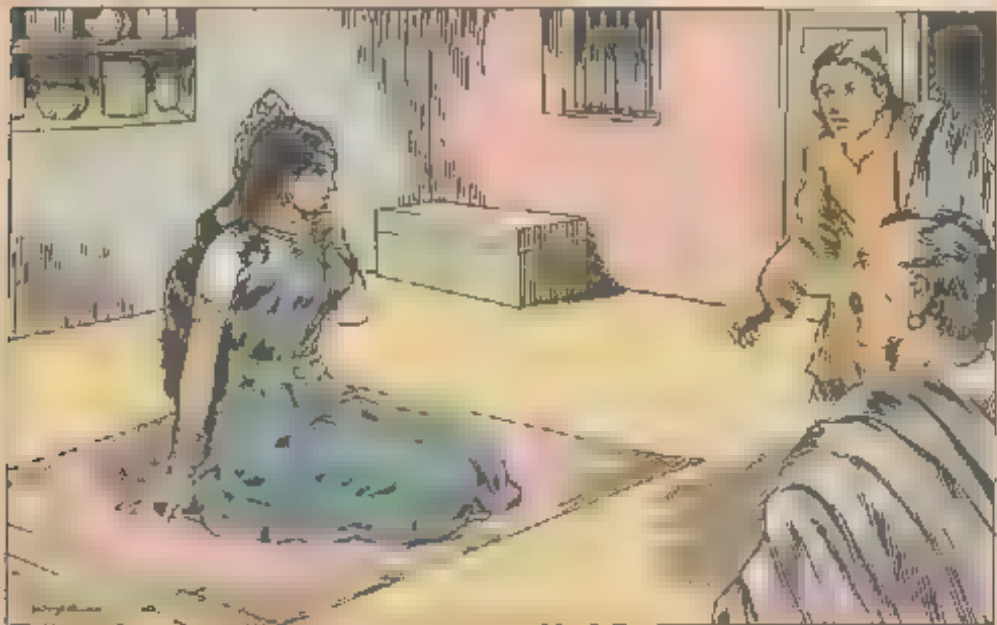
ప్రియంవద ఏమీ మాట్లాడలేదు.

పెద్దలిద్దరూ, ఆమెకు జరిగినదంతా చెప్పి "బయటజనులు చాలా మొండి వాళ్ళు అప్పుంక పని వాళ్ళు చేయగలరు. అయినా సరే, నిశ్చయం కోర్చి, ఆ పరిదేశ

మహిమిస్తునే అని చెప్పదలిచాం' అన్నారు.

అయితే, నాదగ్గిరకెందుకోవ్వాడి?' అని అడిగింది ప్రియంవద చిన్నగా

"నీరూపం, గుణగణాలూ చూస్తూనే నువ్వు దేవతవే అనిపిస్తున్నది. 'దే' చాలా అద్భుత శక్తులున్నాయి నువ్వు తలుచుకుంటే, ఆ మనిషయల్ని పో మార్చగలవు కాని, నువ్వు మా బిడ్డ మాదేకనే చంపించాలని నంకల్పించావు. ఈ శయ్యకోత భరించలేము. మా బిడ్డలు మూర్ఖులైతే, వాళ్ళనుంచి ఆ మూర్ఖత్వాన్ని కొలగొమ్మ. అంతేకాని, వాళ్ళ ప్రాణాల తియాలనుకోకు," అన్నారు చిన్నపెద్ద దీనంగా

“మీ పెద్దల మూర్ఖత్వానికి వాలుపోని పెండ్లింది మీరు చిన్నతనంలో, మీరు వాళ్ళను అడుపుచేసి పుండ్లివలసింది మొత్తీ, పండ్లింది మానై పండ్లిందా?” అన్నది ప్రియంవద.

ఈ సామెతలు, మాటోటి సామాన్యులకు కాని నీటోటి దేవతలకు కాదు, నువ్వు తలపడుకుంటే, మా బిడ్డల ప్రాణాలు పోకుండా, నువ్వు పరదేశాని పెళ్ళి చేసుకునే ఉపాయం చెప్పగలవు.” అన్నాడు చిన్న పెద్ద మళ్ళి.

ప్రియంవద, “నేనే ఉపాయ మూచెప్పగ పోతే, మీరేం చేస్తారు?” అని అడిగింది.

“ఆ పరదేశా క్రి మహావిష్ణువు అవతారం అని, గ్రామస్థులకు చెప్పేస్తాం మేము

మలా చెప్పగానే, మా బిడ్డలు విసుకాని ప్రాణాలు తీసుకుంటారు.” అన్నాడు పెద్దపెద్ద.

“మీ బిడ్డల ప్రాణాల క్షేమంవరమా లేదు అందుకు, నేనెక ఉపాయం అలోచించాను,” అన్నది ప్రియంవద.

అమె, వాళ్ళకు ఆ ఉపాయమేదో వివరించింది పెద్దలిద్దరూ శ్రద్ధగా విని గదినుంచి బయటికి వచ్చారు.

అంతమొందు గ్రామస్థులందరూ కుదురుగా కూర్చుని వున్నారు. వాళ్ళ మధ్య పరదేశా కూడా వున్నాడు పెద్దలు, తను అవతారపురుషుడు కాదంటే, గ్రామస్థులు తననేం చేస్తారో అని అతడు తీవ్రంగా అలోచిస్తున్నాడు.

జయ విజయలు జరిగి ౭౩ పట్టా గూర్చుని, తమ తండ్రులు ఏం చెప్పి దోతున్నారో విన్నవించు అక్రతుగా ఎదురు చూస్తున్నారు ఇప్పుడు చేతుల్లోనూ విషం పాట్లాలున్నవి.

పెద్ద పెద్ద నాగకు వచ్చిందిగాని, "నా గ్రామస్థులారా! మన గ్రామానికి వచ్చి, మనకితో పాటుపడినవరచేతిలో అవతార పురుషుడి లక్షణాలు చాలా ఉన్నవి కాని, అంతమాత్రాన అతణ్ణి, అవతారపురుషు డనలెం అతడు తన సుహృదులు రుజువు చేసుకోవాలి అందుకోక చక్కని ఏర్పాటు చేయాలాను," అని, అదేమిటో నారాని నివరించాడు.

సమీపారణ్యంలోకి ఎరచేకిన ప్రయం వదనూ తినుకుపోవాలి నాళ్ళిద్దరూ పున్న చోటుకు వెయ్యి గజాలదూరంలో, గ్రామస్థులందరూ చుట్టూ కాటాగా వుంటారు, వంద అంకెలు లెక్కపెట్టే లోగా, వరదేశి, ప్రయంవదతో సహ మాయం కావాలి, అలా మాయం కాలేని లక్షణం, పియంవద బసువిజయలుని పెళ్ళి చేసుకుంటుంది. వరదేశి గ్రామం చదిలిపోతాడు

ఈ ఏర్పాటు గ్రామస్థులందరికీ బాగా నచ్చింది. చుట్టూ వెళ్ళి గజాలదూరంలో మనుషులు కావలా వుండగా, వరదేశి ప్రయంవదా ఎలా కప్పించుకుపోగింటి? అదీ పంప అంకెలు లెక్కపెట్టేలోగా!

ప్రయంవద మాకు బాంధవ్య కాక తప్పదు ఎరదేశి గ్రామం విడిచిపోతినూ తప్పదు అనుకుని జయవిజయలు చాలా సంతోషించాడు అయితే ప్రయంవద కను వచ్చిన చెట్టుబోదలోని మార్గం ద్వారా, తిరిగి రావలసినంతదూరం వాలిపోకుంట్టా దని, నాళ్ళకు తెలియదు!

అతర్వాత పెద్దలిద్దరూ చెప్పిపరిధంగా ఏర్పాట్లు జరిగాయి.

"వరదేశి అవతారపురుషుడని, నాకు తెలుసు. మేమిద్దరమూ యిక్కడి నుంచి మాయమై, కొంతసారిం అకాలరాసం

చేస్తాను అక్కడ మీ ఆతిథ్యం గుర్తు చేసుకునేందుకు విలుగా మాకు కొన్ని ఆహారపదార్థాలు యివ్వండి ' అని ప్రయంపద గ్రామస్థులను కోరింది

గ్రామస్థులు, అదే విధంగా ప్రయంపద కూ, పరదేశీ కొన్ని ఆహారపదార్థాలు నూటకట్టి యిచ్చారు.

అరణ్య మధ్యంలో, ప్రయంపద వాటిని చేతు, అమెనా పరదేశీని పదిలారు. గ్రామస్థులు, వాళ్ళకు కాపలా కాసేందుకు వెయ్యి గజాలదూరంలో నిలబడేందుకు ఐయలుదేసుకుండగా, పరదేశీ వాళ్ళతో యిలా అన్నాడు:

"మీరివ్వరు వెయ్యి గజాల దూరం వెళ్ళి, వంద అంగెలు లెక్కవెనకారు ఆ తర్వాత మేమెద్దరమూ, మీకు కనిపించం. అంటే, నేను విష్ణు అవతారమి కదా! మళ్ళీ మీకు కనబడను కదట్టి, నా అదేశం చెబుకున్నాను. సజావలం, ప్రభువలం కంటే గొప్పది, ఎవరు మీకు అన్యాయం తలపెట్టినా పహింపకండి,

అంతా విశమై, ఆ అన్యాయాన్ని పదిరి చండి జయవిజయాలూ, మీకంటే 4 క్రి మంటలు కారు వాళ్ళలో వున్న అయి విజయాల రాక్షసాంశను, నేను తీసుకు రాకున్నాను వాళ్ళను, మీ శక్తితో లోనికి దీయండి ఇంకకాలం మిమ్మల్నేలిన మీ గ్రామ పెద్దలిద్దరూ, అన్ని ఏమూద్దనూ, మీకు సాయపడతారు వెళ్ళండి, మీకు కుట్రం కలుగుతుంది!"

గ్రామస్థులందరూ వెళ్ళిపోయారు పరదేశీ, ప్రయంపద మాయం కాలాపి గ్రామ పెద్దలిద్దరూ కోరుకున్నారు వాళ్ళు మాయం కావడం అసాధ్యమని జయ విజయాలూ అనుకున్నారు.

గ్రామస్థులు కనుమరుగు కాగానే, ప్రయంపద పరదేశీని, తిన్నగా దారంగ ద్వారం వున్న చెట్టు దగ్గరకు తీసుకు పోయింది ఇద్దరూ కలిసిచెట్టుబోదెల్లెప్పు ద్వారం తలుపు తెరిచి, సారంగంలో ప్రవేశించి తలుపుకు లోపలినుండిగిరియ బగించారు —(ముగింపుపచ్చెసంవికలో

అపకారబడి ఉపకారం

౨

పరదేశి, ప్రియంపదా చెట్టుబోదెలో పుస్తా సారంగంలో ప్రవేశించి లోపల గదియ దిగించిన కొద్దిసేపు తర్వాత, గ్రామస్థులు వచ్చి చూస్తే, ఎక్కడా పరదేశి, ప్రియం పదల జాతలియ నాళ్ళు, ఆ సాంకారిగల చెట్లనూ, పుట్లనూ వెతికి, చివరకు, "పరదేశి మరవరోకాదు, భగవంతుడి అంశగల సుహనులావుడు!" అన్న నిర్ణయానికి వచ్చారు.

జరిగిన వింతయినా, జయవిజయాల యిస్తాడేమి చేయడమో అని, ఆలోచిస్తున్నంతలో, గ్రామప్రజలు మూకడుమ్మడిగా వాళ్ళ మీద దాడిచేసి, నాటినుంచి ఎది సంపత్తురాలవరకూ, శతసంధన గ్రామ ప్రాంతాల ఎక్కడ కనిపించినా, వ్రాణాలు దక్కవని చెప్పి, తరిమివేశారు.

నారంగమార్గంలో ప్రవేశించి ప్రియం పదకు, యాసారి ప్రయాణం యిట్టించి అనిపించలేదు బోడుగా పరదేశి పుస్తాడు, ఆశంయినప్పడు తినడానికి అపార పదార్థాలున్నాయి.

"మనం రాజభవనానికి వెళ్ళగానే, ఏం చేయాలి?" అని పరదేశి, ప్రియం పదమ అడిగాడు.

అందుకు ప్రియంపద, 'ఉహరి, నివ్వెక మహామార్గముకుదు ఎత్తుకుపోయాడని రాజరానిలో పుకారు లేచి వుంటుంది. ఆ మాంత్రికుడి బారినుంచి సుప్రసిద్ధిని చావని, నా శంధ్రికి చెబుకొను, మన వివాహం బరిగిపోతుంది" అన్నది.

'కాని యిది అన్యాయం బడేవిధంగా వివాహం చేసుకుంటానని, లోగత సుప్రసిద్ధి

"వసుంధర"

కాపలాభటుడు జయుడికి మాట యిచ్చి పున్నావు." అన్నాడు పరదేశి.

"నిన్ను చూసేవరకూ, అలాగే అనుకున్నాను. ఆ భటుడు, నా ప్రాణాలు కాపాడినందుకు, ఏమైనా చేయాలనిపించింది కచ్చ. కాబట్టి నేను ప్రేమించలేదు," అన్నది ప్రియంవద.

పరదేశి కొంచెం పేపు అలోచించి, "నువ్వు, ఆ భటుణ్ణి పెళ్ళాడడమే న్యాయం అనిపించుకుంటుంది," అన్నాడు.

ఈ మాటలు ప్రియంవదకు చాలా బాధ కలిగిందాయి. అమె ఎంతో విచారంగా, "నన్ను పెళ్ళాడడం, నీ కిష్టం లేదా?" అని అడగింది.

"ఎందు కిష్టం లేదు? నీ జాతకంలో, సామాన్యుడిని పెళ్ళాడకావని వున్నదన్నావు. ఆ వెంటనే, నీకోసం సామాన్యుణ్ణి కావాలన్న కోరిక నాలో కలిగింది. ఈ స్వార్థచింతనవల్ల, అప్పటివరకూ నాలో వున్న అద్భుతశక్తులన్నీ అదృశ్యమై పోయాయి. అవకారికైనా ఈ పకారం చేయమనీ, ఏవరిస్తేతుట్లోనూ స్వార్థచింతన కూడదని—సామాన్యులైనా తనెప్పు చనుకునె, నా గురువయ్యలు నన్నాజ్ఞాపించారు. వారి ఆజ్ఞకు వ్యతిరేకంగా ప్రవర్తించాను," అని పరదేశి కొంచెం అగి, "ఏది ఏమైనా, నా కారణంగా జయుడికి అన్యాయం జరక్కూడదు," అన్నాడు.

ప్రియంవద అతడికేమీ జవాబివ్వలేక పోయింది. తను రాజభవనం చేరాక, జయుడిని పిలిపించి, సంగతి చెప్పి అతడి చేత తను పరదేశిని వివాహమాడేందుకు ఒప్పించామనుకున్నది. అది జరిగితేకచ్చ, పరదేశి తనను వివాహమాడడు.

కొంతకాలం గడిచాక, ఒక రాత్రివేళ, తన శయనాగారం చేరింది ప్రియంవద. అమె, పరదేశిని తాను పిలిచేవరకూ సారంగంలోనే వుండవలసిందిగా కోరింది.

ఆ తర్వాత, ప్రియంవద శయనాగారంలోని గంటను మోగించింది. ఆ పురుషుణ్ణం శయనాగారంలోనికి వచ్చి మంచి

పరిచారికలు వచ్చారు. రాకుమారి ప్రియం
వదలిరిగి వచ్చిందన్నవార్త, కిజాం మీద
అంతఃపురంలో అందరికీ తెలిసిపోయింది.
రాజు కిర్రీసేనుడూ, రాణి కాంతిమతి
పరుగు, పరుగున అక్కడికి వచ్చారు.

కాంతిమతి, ప్రియంవదను కౌగలించు
కుని, "నా బంగారుతల్లి! ఇంతకాలం
ఏమయ్యావు? ఎక్కడున్నావు?" అని
అడిగింది.

"అమ్మా, అదంతా ఒక పెద్ద కథ.
తర్వాత చెబుతాను. ముందు, నా అంతః
పుర కావలా భటులందరినీ పిలిపించండి,"
అన్నది ప్రియంవద.

అలా కావలా వుండే భటులు ఇరవై
మంది. వాళ్ళు అంతఃపురం బయటూ,
ఉద్యానవనాల్లోనూ వుంటూ, రాకుమారిని
వెయ్యి కళ్ళతో కాపాడుతూంటారు.

తన కుమార్తె, ఏదో ప్రత్యేకమైన
కారణం వుండడం వల్లనే, కావలాభటు
లను పిలిపించమంటున్నదని, రాజు కిర్రీ
సేనుడు, వాళ్ళకోసం కుటుంబం పంపాడు.
త్వరలోనే కావలా వాళ్ళు అక్కడికి
వచ్చారు. కాని, వాళ్ళలో జయ్యుడు లేడు!

ప్రియంవద అశ్చర్యపోయి, శంధితో,
"నాన్నా, ఈ కావలాభటుల్లో జయ్యుడనే
వాడుంటాని. ఏమయ్యాడు?" అని అడి
గింది.

అందుకు జవాబుగా కావలాభటుల
నాయకుడు, "యువరాణీ! ఆ జయ్యుడికి,
తన మరదలితో వివాహ నిశ్చితార్థం జరగ
నున్నది. ఆ పని మీద వాడు నాలుగు
రోజులు పిలపు తీసుకుని సాంత్వర్యమానికి
పెళ్ళాడు. రేపు వాడు అంగివనిలో ప్రవేశించ
వలసిన దినం," అని జవాబు చెప్పాడు.

అది విని ప్రియంవదకు వట్టరాని
నంతోషం కలిగింది. అమె పెద్దగా అవు
లించి, "నాకు నిద్ర ముంచుకువస్తున్నది.
ఏక్రాంతి కావాలి," అన్నది.

ఆ వెంటనే అక్కడి నుంచి అందరూ
వెళ్ళిపోయారు. అమె సారంగంలో దాగి
వున్న పరదేశిని పిలిచి, జరిగినదంతా

చెప్పి, "అప్పుడు నన్ను పెళ్ళాడడం, నీకెట్టమే గదా?" అని ప్రశ్నించింది.

"జయూడి వివాహం, అతడి యుష్టం మీద జరుగుతున్నదే, లేదో తెలియాలికదా. మన వివాహానికి, అతడు మనస్ఫూర్తిగా అంగీకరించాలి," అన్నాడు పరదేశి.

ప్రియంవద, పరదేశిని సారంగంలోకి పంపింది. మర్నాడు జయూడు ఉద్యానంలో వుండవలసిందిగా, రాజాజ్ఞ అయింది.

ప్రియంవద అక్కడికి పోయి, జరిగిన సంగతులపై జయూడికి చెప్పకుండా, "క్షేమంగా వున్నావా? నీ పెళ్ళికి నిశ్చితార్థం జరిగిపోయిందట, నిజమేనా?" అని అడిగింది.

"నిజమే, రాకుమారి! తమరు నన్ను క్షమించాలి. అనాడు—అనాలో చికింకా ఏదో కోరాను. ఎంతో కాలంగా, నా మరదల్ని వివాహ మాడాలనుకుంటున్నాను. నిశ్చితార్థం తోపాటు, పెళ్ళి ముహూర్తం కూడా నిర్ణయించారు." అన్నాడు జయూడు.

జయ్యణ్ణి పంపివేసి, ప్రియంవద సారంగంలో వున్న పరదేశిని కలుసుకుని, అతడికి జయూడి నిర్ణయం చెప్పి, "అప్పుడు నన్ను వివాహమాడేందుకు, ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదు గదా!" అన్నది.

పరదేశి, ప్రియంవదను వివాహమాడేందుకు అంగీకరించాడు. అప్పుడామె, అతణ్ణి తల్లిదండ్రులపద్దకు తీసుకుపోయి, తాను సారంగమార్గం చివరివరకూ చూడగోరి వెళ్ళినని అబద్ధం చెప్పి—ఆ తర్వాత జరిగినదంతా కథగా చెప్పింది.

కిర్తిసెనుడు, పరదేశి తన కుమార్తెకు చేసిన పహాయానికి సంతోషించి, "నా కుమార్తె కోసం, నీ అద్భుతశక్తు అన్నిటిని త్యాగం చేసి, సామాన్యురైన పోయావు. నీకు, నా రాజ్యాన్ని కానుకగా యిచ్చినా, నీకు కలిగిన లోటు తీరదు," అన్నాడు.

ఆ మాటలకు పరదేశి మందహాసంచేసి, "మహాప్రభూ, అవకాశానికి కూడా ఉపకారం చేసిన వుణ్ణి ఫలమే, నాకు

రాజ్యంకోసాటు, రాకుమారి కూడా లభ్యమయేలా చేసిందనుకుంటాను! నేను రాజానయాక కూడా, నా స్వప్రయోజనం కాక, ప్రజల మేలే ముఖ్యమని భావించి, ఆందుకు తగిన విధంగా ప్రవర్తిస్తాను, వాళ్ళ కోసం ఎటువంటి త్యాగమైనా చేస్తాను. ఆందుకు మీరు ఆనుమతిించాలి," అన్నాడు.

శీర్తిసేనుడు కొద్దిసేపు ఆలోచించి, "రాజీనవాడు, ప్రజల యోగమే ముఖ్యమన్న భోరణిలో పరిపాలన పొందినాడన్నది, నా అభిమతం కూడా. నువ్వు త్రికరణకుద్రిగా ప్రజలకు మేలుకలిగించాలనుకుంటే, ఆందుకు ఆనుమతించనన్న ఆనుమానం నికెందుకు కలిగింది?" అని ప్రశ్నించాడు.

"మీ పాలనలో శతవంశనగ్రామం లాటి దొకటున్నది. ఏ రాజ్యంలో అయినా ప్రజలు మూర్ఖులుగా వుంటే, దాని పాలకుడు, తన విధిని సరిగా నిర్వహించడం లేదని గ్రహించవచ్చు," అన్నాడు పరదేశి.

"నువ్వు, నా కుమార్తెను వివాహం అది రాజాపు కాబోతున్నావు. రాజ్యంలో శతవంశన గ్రామం లాటివి మరెన్ని వున్నవో తెలుసుకుని, ఆ ప్రజల మూర్ఖత్వాన్ని పొగట్టి, విద్యావంతులను చెయ్యి, నేను చాలా సంతోషిస్తాను," అన్నాడు శీర్తిసేనుడు.

పరదేశి, తనను వివాహం చేసుకోవడానికి అంగీకరించడంలో వున్న, శరణం, అప్పుడు ప్రయంపదకు ఆర్థమైంది. విశాలదేశ ప్రజలను, అదర్శపాలులుగా తీర్చిదిద్దాలని, పరదేశి ఆశ్చర్యపడ్డాడు.

ప్రయంపద, పరదేశి పాదాలముందు మోకరిల్లి, "నువ్వు సామాన్యుడివి కాదు! ముందు తరాలకు, నీ పరిపాలన అదర్శ ప్రాయమవుతుంది," అన్నది.

ఆ తర్వాత పరదేశి, ప్రయంపదను వివాహం చేసుకుని, ఉపకారసేనుడన్న పేరుతో, విశాలదేశాన్ని ప్రజారంజకంగా పరిపాలించి, అదర్శ ప్రభువుగా పేరు గాంచాడు.

— (అయిపోయాది)

